

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 22-01-2025

Mødedato Onsdag d. 22. januar 2025 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1.Ø.30

Mødedeltagere Frands Fischer, Jørgen Naut, Claus Leick, Peter Kjær, Anne Heeager, Thomas Cordtz, Christina Bottke, Martin Frausing Poulsen, Karina Kirk

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Opfølgning på etablering af Ejendomscentret.....	4
Byggeprogram for Sommerbæk Skole, etape 2 - til godkendelse.....	7
Godkendelse af Erhvervslokaliseringsstrategi 2025.....	12
Kulturring Østjylland - stillingtagen til kulturringssaftalen.....	14
Afdækning af vilkår og ressourcer som værtsby for Royal Run.....	19
Opsamling på borgermøder vedrørende de udvalgte VE-interessetilkendegivelser.....	23
Organisering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune.....	24
Kommuneplantillæg 21-23 og Lokalplan 1188 for boligområde Brunhøjvej 8-10, Ry - forslag til ofi	27
El-ledbusser i Skanderborg Midtby.....	31
Forslag til forhøjelse af administrationsandel til vej- og stiprojekter.....	35
Valg af cykelpuljeprojekter til realisering.....	37
Navneændring for Den Matrikelløse Klub - DMK.....	39
Årlig godkendelse af tilsynspolitik.....	42
Skriftlig orientering: KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse' - Hvordan bidrager fagområde	44
Gebyr til dækning af omkostninger i forbindelse med affaldstilsyn.....	47
Kommunegaranti for renovering af afd. 17, Skanderborg Andelsboligforening.....	49
Årsplanlægning for 2025 for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	51
Politikkontrol på veteranpolitikken.....	54
Lukket: Retssag.....	57
Meddelelser.....	58
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	59

Punkt 1: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-G00-1-25

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 2: Opfølgning på etablering af Ejendomscentret

00.17.00-P07-1-24

Resumé

Med denne sag orienteres om opfølgningen på etableringen af Ejendomscentret.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med Byrådets endelige vedtagelse af modellen for organisering af ejendomsområdet i Skanderborg Kommune den 27. september 2023 blev det samtidig besluttet:

- "at der gennemføres en opfølgning efter et halvt år og en evaluering halvandet år efter, at medarbejderne er tilknyttet distrikterne, og Ejendomscentret formelt er etableret".

Økonomien til Ejendomscentret blev flyttet pr. 1. januar 2024, og den formelle etablering med opstart af personale skete fra den 1. april 2024.

I praksis udgør opfølgningen en temperaturmåling på implementeringen af Ejendomscentret. I opfølgningen har der været fokus på at identificere opmærksomhedspunkter og potentielle forbedringer, som kan prioriteres i det videre arbejde med Ejendomscentret i Skanderborg Kommune både på kort og lang sigt.

Opfølgningen har ikke alene omfattet udviklingspunkterne, men også samlet op på de områder og aktiviteter, som Ejendomscentret på nuværende tidspunkt er lykkedes med. Anlæg og Ejendomme har indgået aftale med revisionsfirmaet BDO om udarbejdelse af opfølgningen. Dermed sikrer man et armlængdeprincip, og da opfølgningen udarbejdes af samme konsulent, som hjalp med udarbejdelse af beslutningsgrundlaget for Ejendomscentret, drages der samtidig fordel af et godt kendskab til Skanderborg Kommune og organiseringen omkring Ejendomscentret. BDOs opfølgningsnotat er vedlagt sagsfremstillingen som bilag.

Opfølgningen er udarbejdet på baggrund af en række dialogmøder med repræsentation af kontraktholdere inden for kommunens aktivitetsområder og med repræsentation af ledere og medarbejdere fra ejendomsområdet. Derudover har opfølgningsnotatets temaer været drøftet med de to følgegrupper (for henholdsvis kontraktholdere og teknisk servicepersonale), som er nedsat som del af den projektorganisation, der følger implementeringen af Ejendomscentret.

I forhold til opfølgningen skal særligt to forhold bemærkes: For det første at den nye organisering på opfølgningstidspunktet kun har været i drift i ca. 7 måneder. Erfaringer fra andre kommuner, der på tilsvarende vis har ændret grundlæggende på deres organisering af ejendomsområdet, viser, at en lang række nye principper og praksisser vil være under indkøring og udvikling over en længere periode. I forlængelse heraf skal - og for det andet - bemærkes, at der i forbindelse med dialogerne om opfølgningen er gjort opmærksom på, at det er vanskeligt at vurdere, i hvilket omfang de oplevede udfordringer kan henføres til opstarten og den korte periode, organiseringen har været i drift, eller om udfordringerne er mere grundlæggende, og handler om principperne i den nye model for opgaveløsningen på ejendomsområdet i Skanderborg Kommune. Omfanget af de bemærkede udfordringer har i forbindelse med opfølgningen været vanskeligt at afdække. Dette forventes at blive afdækket, når evalueringen gennemføres ultimo 2025.

Det skal derudover bemærkes, at opfølgningen har haft et fokus på kontraktholderes og personalets vurdering af organisationen. Man har endnu ikke "spurg" bygningerne. Ejendomscentret blev bl.a. etableret for at skabe et sammenhængende og strategisk blik på det kommunale ejendomsområde, bedre forudsætninger for klimamæssig og bæredygtig drift samt ensartet vedligeholdelsesniveau. Da organisationen kun har været i drift forholdsvis kort tid, findes der dog endnu ikke bygningsmæssige data, der kan bruges i en evaluering. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at en kommende evaluering dels bør have fokus både på medarbejdere og kontraktholderes opfattelse af samarbejdsforhold, og dels på bygningsmæssige nøgletal m.v. med henblik på at vurdere, om man opnår de ønskede mål med etableringen af Ejendomscentret.

Overordnede fokuspunkter i opfølgningen

Nedenfor følger en overordnet opsamling på resultaterne fra de afholdte dialogmøder. Punkterne er mere uddybende beskrevet i vedlagte bilag.

1. Den fælles ejendomsfunktion er stadig ny – og under fortsat implementering

2. En opstart med fokus på ”sikker drift” synes langt de fleste steder at have skabt en stabil opgaveløsning i implementeringsfasen
3. Forskelligt hvor meget den nye organisering i praksis opleves at have ændret ”i det daglige”
4. Generelt anerkendelse til indsatsen fra Ejendomscentrets medarbejdere – de opleves at gøre sig umage i en tid med mange forandringer
5. Ejendomscentret prioriterer fortsat at løse både ejendoms- og serviceopgaver – relativt få diskussioner om opgavesnit m.v.
6. Kontraktholderne oplever, at de fortsat har en del koordinering/ledelse omkring ejendomsdriften – selvom ansvaret og beslutningskompetencen formelt set ikke længere er deres
7. Beslutningsstrukturer og prioriteringer i Ejendomscentret er ikke gennemsigtige
8. Flere initiativer omkring at udvikle opgaveløsningen på tværs er igangsat – fx ift. vagtordninger, ensartede vedligeholdelsesplaner m.v. Umiddelbart for tidligt at vurdere initiativernes effekt
9. Medarbejderne oplever det positivt at blive en del af et fagligt fællesskab – men peger også på, at der godt kunne sættes yderligere fokus på det tværgående samarbejde indenfor – og imellem – distrikterne. Derudover peges der fra medarbejderne på, at de savner, at der ”kommer styr” på de administrative værktøjer og procedurer – fx i forhold til ferieindberetning, kørselsindberetning, indberetning af overarbejde m.v.
10. Anerkendelse af Ejendomscentrets kommunikationsindsats – men også et ønske om yderligere og endnu mere målrettet information til kontraktholdere og ejendommenes brugere
11. Med overførsel af budgetterne til ejendomsfunktionen flyttede ansvaret for den administrative håndtering af fakturaer også. Det har været en stor opgave at flytte håndteringen, men de fleste steder synes bilagshåndteringen nu at være på plads.

Opfølgningen har vist, at der er en række temaer, der i den kommende tid med fordel kan sættes yderligere fokus på i forbindelse med den videre implementering af den fælles ejendomsdrift.

Styrket fokus på synlighed og løbende dialog

Det foreslås, at der sættes yderligere fokus på Ejendomscentrets synlighed ude lokalt og på den løbende dialog mellem Ejendomscentret og kontraktholderne og de øvrige decentrale ledere. Udover møderne omkring samarbejdsaftalerne m.v. foreslås, at distriktslederne sætter fokus på at være mere synlige i forhold til de lokale ledelser, når de kommer rundt på de forskellige ejendomme i distrikterne.

Hurtigere reaktionstid gennem tydeligere beslutningsprocesser

Det foreslås, at Ejendomscentret genbesøger de interne beslutningsprocesser og -procedurer, så organisationen kan reagere hurtigere og give hurtigere tilbagemeldinger til kontraktholdere m.v. Samtidig kan kompetenceplanen også genbesøges med fokus på, at ”basisting” kan besluttet og udføres hurtigt, mens de større – og mere ressourcekrævende – projekter indgår i den mere strategiske beslutnings- og prioriteringsproces.

Mere interessentinddragelse i de strategiske udviklingsprojekter

Det foreslås, at der sker en bredere interessentinddragelse i Ejendomscentrets strategiske udviklingsprojekter. Det kan være i forhold til arbejdet med at skabe et dataunderstøttet og bedre prioriteringsgrundlag for vedligeholdelsesindsatsen (vedligeholdelsesplaner og prioriteringsgrundlag), eller det kan være i forhold til den digitale opgavestyrelse, hvor det er vigtigt, at brugere og interessenter forstår formål, baggrund og den konkrete implementeringsplan.

Mere i fællesskab for medarbejderne – og styr på administrationsgrundlaget

Medarbejderne oplever det som positivt med de nye faglige fællesskaber, og ser også potentiale i at styrke de faglige og kollegiale fællesskaber yderligere. Det foreslås derfor, at der sættes yderligere fokus på at understøtte mulighederne for vidensdeling og sparring på tværs, ligesom der kan sættes yderligere fokus på det tværgående samarbejde indenfor – og imellem – distrikterne. For medarbejderne fylder de manglende værktøjer og procedurer for registrering af arbejdstid, ferie, kørsel m.v. forholdsvis meget. Det foreslås, at Ejendomscentret – med støtte fra kommunens stabsfunktioner – hurtigt etablerer og implementerer en effektiv løsning.

Umiddelbare tiltag og processen frem mod evaluering i efteråret 2025

Det følger af Byrådets beslutning vedrørende etablering af Ejendomscentret, at der skal udarbejdes en evaluering efter 1½ år. I praksis vil det være ultimo 2025. Her forventes evalueringsarbejdet at blive mere omfattende og at række bredere ud i organisationen. I den evaluering vil der desuden blive sat fokus på nøgletal m.v. fra bygningerne i det omfang, det er

muligt. I den forbindelse skal det dog bemærkes, at realisering af de bygningsmæssige mål er en langsigtet opgave, som ikke kan forventes gennemført i løbet af 1½ år.

Resultatet af nærværende opfølgning opfatter Anlæg og Ejendomme som en god temperaturmåling på processen. Generelt er mange ting lykkedes, men samtidig er der også sat fokus på nogle emner, der skal arbejdes videre med. I forhold til medarbejdernes ønske om værktøjer og procedurer for registrering af arbejdstid m.v., kan det oplyses, at Ejendomscentret forventer at implementere en løsning primo 2025.

Anlæg og Ejendomme vil i den videre implementering af Ejendomscentret følge anbefalingerne fra BDO. Det forventes, at man vil kunne imødekomme hovedparten af de fremsatte udviklingsønsker.

Director Carsten Frandsen fra BDO og chef for Anlæg og Ejendomme Henrik Littau-Jensen deltager under behandlingen af punktet i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Koncernledelsen, den 15. januar 2025, punkt 2:

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Koncernledelsen vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at direktionen sikrer, at formål og ambition med etablering af Ejendomscentret genopfriskes for organisationen med afsæt i opfølgningen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at orienteringen om opfølgningen på Ejendomscentret tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen om opfølgningen på Ejendomscentret til efterretning.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Bilag

Opfølgningsnotat_fælles ejendomscenter_BDO

Præsentation_Opfølgning på ejendomscentret

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 3: Byggeprogram for Sommerbæk Skole, etape 2 - til godkendelse

82.06.00-P20-13-23

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til byggeprogram for nybyggeri af Sommerbæk Skole, etape 2.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet vedtog i 2016, at der skal etableres en ny skole i det sydlige Hørning som erstatning for Bakkeskolen, som har til huse i utidssvarende rammer. Processen har hidtil været følgende:

- I januar 2020 blev Lokalplan 1148 for en ny skole i Hørning godkendt
- Byrådet vedtog i juni 2020 et "Værdibaseret byggeprogram og funktionelle krav" og "Lokaleoversigt og arealopgørelse fordelt på etaper", som ligger til grund for Sommerbæk Børnehus og Skole
- Sommerbæk Børnehus og Skole, etape 1 blev afleveret sommeren 2023 og ibrugtaget til skoleåret 2023/24
- Byrådet vedtog den 20. december 2023 procesplanen for Sommerbæk Skole, etape 2.

Herefter har Byrådet den 24. april 2024 godkendt programoplægget med tilhørende pædagogisk-arkitektonisk program. Programoplægget danner grundlag for byggeprogrammet, der er udarbejdet i projektarbejdsgruppen og med workshops med brugerne og i bygherreledelsen. Byggeprogrammet er vedlagt som bilag 1.

Der er enkelte ændringer, hvor byggeprogrammet afviger fra ordlyden i programoplægget. Det er primært sekundære rum, som har afgivet nogle kvadratmeter til mellemformer og faciliteter til Teknisk Service. Byggeprogrammet er udviklet med afsæt i det pædagogisk-arkitektoniske program og tager højde for ændrede behov i forbindelse med etableringen af Ejendomscenteret. Der er i bilag 2 vedlagt et notat, der redegør for de specifikke ændringer i forhold til programoplægget. Det skal bemærkes, at der ikke er tale om store ændringer.

Byggeprogrammet er grundlaget for totalentreprisetilbuddet, og omhandler bl.a. byggeriets omfang og indhold.

Byggeriets omfang

Etape 2 bygges til tre spor for 4.-9. årgang med ca. 350 elever jf. elev- og klassetalsprognosen fra 2023, hvor referenceåret er 2030/2031, 80 medarbejdere og et samlet bruttoareal på ca. 6.119 m². Der etableres bl.a. 24 projekt/klasselokaler, faglige værkstedslokaler samt spise- og opholdsarealer. Det kan oplyses, at 2024-prognosen ikke giver anledning til ændringer.

Byggeriets indhold

Programmet sætter overordnet fokus på skolen som et komplekst og centralt læringsmiljø, der spiller en vigtig rolle for alle børn. Det anerkender, at læringsforudsætninger for den enkelte elev er forskellige og påvirkes af både måden, hvor læringsaktiviteter organiseres og praktiseres, samt de fysiske rammer, som skolen tilbyder. En ny skolebygning skal derfor understøtte mangfoldige læringsfællesskaber, hvor alle elever har lige mulighed for deltagelse og læring. Derfor er der bl.a. fokus på følgende:

- Differentiering og fleksibilitet i læring
- Fysiske rammer og uderum
- Trygge og støttende fællesskaber
- Bevarelse af positive elementer fra Bakkeskolen
- Integration af ny pædagogisk tænkning
- Dynamiske rum og indretning.

Øvrige opmærksomhedspunkter i byggeprogrammet

Bæredygtighed

Det kommende byggeri planlægges og opføres generelt i henhold til "Politik for Kommunalt byggeri i Skanderborg Kommune" med tilhørende standarder. Byggeriet skal være af en sådan kvalitet, at det også i fremtiden bevarer sin værdi.

I materialevalg og håndværksmæssig udførelse skal det være gedigent.

I forbindelse med disponeringen af byggeriet og valg af materialer skal der lægges stor vægt på, at drifts- og vedligeholdelsesudgifter begrænses mest muligt. Det betyder bl.a., at der især skal være opmærksomhed på, at klimaskærmen udføres i vedligeholdelsesvenlige materialer, og at der kan opnås et samlet energiforbrug, som er så lille som muligt.

Det er beskrevet i det godkendte programoplæg, at byggeriet skal overholde 9 kg CO₂. Da byggetilladelsen først forventes udstedt efter juli 2025, vil der være et nyt bygningsreglement (BR18 m. tillæg), hvor kravene forventes at blive hævet betydeligt i forhold til de nuværende regler. Det betyder, at CO₂-kravet for projektet forventeligt lyder på 8,0 kg CO₂ – altså 1,0 kg lavere end forudsat i programoplægget. Det anbefales derfor, at CO₂-kravet fastsættes til 8,0 kg CO₂, hvilket også er indarbejdet i byggeprogrammet. Hvis man skulle følge den nuværende politik for kommunalt byggeri, der indebærer, at der bygges med en CO₂-udledning pr. kvadratmeter, som er et trin bedre end bygningsreglementet, ville der skulle bygges efter et krav på forventeligt 7,2 kg CO₂.

Det forventes, at det øgede krav fra 9 kg CO₂ til 8 kg CO₂ kan håndteres inden for den afsatte økonomi, hvor der er lagt 5 % ekstra i anlægsbudgettet. Forventningen bygger på, at den generelle CO₂-nedsættelse vil presse markedet til at udvikle og ibrugtage nye teknikker og konstruktionsformer, der er knap så omkostningstunge som for nuværende. Den effekt er dog næppe tilstrækkelig, hvis der bygges med en CO₂-udledning på 7,2 kg CO₂, og dermed ville anlægsbudgettet til projektet skulle forøges.

Når de nye værdier i tillægget til bygningsreglementet er endeligt fastsatte i løbet af (forventeligt) 1. halvår 2025, vil Anlæg og Ejendomme udarbejde et oplæg til en politikkontrol af ”Politik for kommunalt byggeri”. Der er imidlertid nu behov for en konkret beslutning i forhold til Sommerbæk-projektet. Her foreslår bygherreledelsen for Sommerbæk Skole, etape 2, at ambitionen fastlægges på 8,0 kg CO₂. Det er CO₂-mæssigt et højere krav end i det vedtagne programoplæg, men altså ikke et niveau bedre end de generelle regler, der forventeligt vil være gældende fra sommeren 2025.

Bedømmelsesudvalg

Bedømmelsesudvalgets opgave er at indstille hvilket projekt, der bedst opfylder byggeprogrammets intention og rammer. I bedømmelsesudvalget indgår eksterne fagdommere. Bedømmelsesudvalgets indstilling forventes fremlagt for Byrådet i oktober 2025.

Jf. standard for byggestyring sammensættes bedømmelsesudvalget af følgende repræsentanter:

- Repræsentanter fra fagudvalget (her Børne- og Ungdomsudvalget)
- Repræsentanter fra fagområdet (her Børn og Unge)
- En medarbejderrepræsentant
- En repræsentant fra en relevant bestyrelse
- Bygherreledelsen
- Projektarbejdsgruppen.

Det foreslås derfor, at bedømmelsesudvalget sammensættes af:

- Medlemmerne af Børne- og Ungdomsudvalget
- Bygherreledelsen
- En medarbejderrepræsentant fra projektarbejdsgruppen
- En repræsentant fra bestyrelsen fra Sommerbæk Skole/Bakkeskolen
- Fagdommere (1 arkitekt og 1 ingeniør).

Bedømmelsesudvalget understøttes af Anlæg og Ejendomme samt eksternt bygherrerådgiver.

Prækvalifikation

I forbindelse med prækvalifikationen skal ansøgningerne opfylde en række krav for at komme i betragtning til at kunne afgive tilbud. Nedenfor fremgår en opstilling af de foreslåede krav, der skal opfyldes. Nærmere beskrivelse heraf findes i bilag 4 Prækvalifikation.

Økonomisk og finansiell kapacitet

- Egenkapital
- Årlig omsætning

- Soliditetsgrad.

Teknisk og faglig kapacitet

- Referencer
- LCA og LCC.

LCA

LCA er en forkortelse af Life Cycle Assessment – på dansk livscyklusvurdering. LCA er en metode til at vurdere hvilke potentielle miljøpåvirkninger og ressourceforbrug, der er knyttet til et produkt eller en service. LCA bygger på livscyklustankegangen. Det vil sige, at man tænker hele produktets/servicens livscyklus ind fra vugge til grav i miljøvurderingen.

LCC

LCC er en forkortelse af Life Cycle Costing (LCC) - på dansk totaløkonomi. LCC er en tilgang til nybyggeri og renovering, som udvider perspektivet fra alene at fokusere på anskaffelsesomkostningerne til også at inkludere de omkostninger, som opstår under driften og brugen af bygningen.

Udbudsform

Anlægsarbejdet udbydes i totalentreprise i henhold til standard for byggestyring i Skanderborg Kommune, og udbuddet gennemføres med forhandling.

Tildelingskriterierne er:

- Pris 30 %
- Arkitektur og funktionalitet 35 %
- Kvalitet og bæredygtighed 25 %
- Organisation og bemanning 10 %.

Ansvar, organisering og involvering

I henhold til Skanderborg Kommunes "Standard for byggestyring" ligger bygherrerollen hos Anlæg og Ejendomme, som er overordnet ansvarlig for de projekter, der skal gennemføres. Projektarbejdsgruppen og bygherreledelsen har fungeret under det hidtidige arbejde og opretholdes, og vil fortsat blive involveret i projektet frem mod aflevering.

Processen fremadrettet

Udbudsfasen starter umiddelbart efter Byrådets behandling i januar 2025. Prækvalifikationen forløber fra februar til marts 2025, hvor bedømmelsesudvalget vil blive orienteret om de udvalgte tilbudsgivere. (Det forventes, at der udpeges fire totalentreprenører til at give tilbud).

De indledende tilbud præsenteres for bedømmelsesudvalget i juni 2025. Derefter påbegyndes en forhandlingsperiode, som forventes afsluttet i september 2025 - og med indstilling om vinderprojektet til politisk behandling i oktober 2025.

Der forventes at være første spadestik i marts 2026, og skolen forventes i forlængelse heraf at stå klar til skolestart august 2027.

Læsevejledning til bilag

Det samlede udbudsmateriale består af byggeprogram med bilag og en række dokumenter vedrørende udbuds- og kontraktbetingelser. Byggeprogrammet (bilag 1), Rumschema (bilag til byggeprogrammet) og bilag 2 Udvikling fra Programoplæg til Byggeprogram er vedlagt. Desuden er vedlagt en oversigt over øvrige dokumenter til udbuddet (bilag 3). Bilag 4 Prækvalifikation beskriver de krav, der er til ansøgninger for at komme i betragtning til at kunne afgive tilbud.

Byrådets intentioner for det kommende byggeri fremgår især af byggeprogrammets afsnit 1, 2 og 4, og det øvrige materiale er af mere byggeteknisk og udbudsteknisk karakter.

Økonomi

Der er afsat i alt 158,2 mio. kr. til byggeriet af Sommerbæk Skole, etape 2 (2025-prisniveau).

Dialog og høring

Der gennemføres tidlig dialog med Handicap- og Psykiatrirådet for at kunne imødekomme, at rådet har mulighed for at komme med kvalificerede bemærkninger under projekteringen. Derudover inddrages Foreningen God Adgang med henblik på at sikre optimale adgangsforhold til skolen.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 17. december 2024, punkt 125:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Lars Clement

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 9. januar 2025, punkt 2:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at byggeprogrammet for byggeri af Sommerbæk Skole, etape 2 godkendes
- at bedømmelsesudvalget sammensættes som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at byggeprogrammet for byggeri af Sommerbæk Skole, etape 2 godkendes, idet det konstateres, at byggeriet er programmeret således, at der - hvis lovgivningen på et senere tidspunkt åbner mulighed herfor - kan etableres solceller på taget ud over det, som energirammen giver mulighed for
- at Politik for Kommunalt Byggeri tilføjes en generel præcisering af, at kommunale ejendomme altid programmeres således, at der - hvis lovgivningen på et senere tidspunkt åbner mulighed herfor - kan etableres solceller på taget ud over det, som energirammen giver mulighed for
- at bedømmelsesudvalget sammensættes som beskrevet i sagsfremstillingen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Bilag

Bilag 1 Byggeprogram

Bilag til Byggeprogram Rumskema

Bilag 2 Udvikling fra Programoplæg til Byggeprogram_29-11-2024

Bilag 3 Udbudsdokumentoversigt

Bilag 4 Prækvalifikation

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 4: Godkendelse af Erhvervslokaliseringsstrategi 2025

24.10.00-A00-3-17

Resumé

Der er som led i realisering af Skanderborg Kommunes Erhvervsindsatsplan 2023-2025 udarbejdet et forslag til en Erhvervslokaliseringsstrategi - Rette virksomhed på rette sted. anbefalingerne fra strategien indgår i det igangværende arbejde med kommuneplanrevisionen. Økonomi- og Erhvervsudvalget anmodes om at godkende forslag til Erhvervslokaliseringsstrategien.

Sagsfremstilling

Erhvervspolitikken blev vedtaget i 2023 med en vision om, at vi vil skabe de bedst mulige betingelser for udvikling hos eksisterende og nye virksomheder, herunder iværksættere.

I forlængelse heraf vedtog Byrådet også en Erhvervsindsatsplan 2023-2025, som blandt andet peger på et indsatsområde vedrørende fremtidige erhvervsområder.

Colliers har i efteråret 2024 udarbejdet en Markedsanalyse af erhvervslivet i Skanderborg Kommune (vedlagt), som på baggrund af grundige analyser peger på styrker, potentialer og muligheder for den fremtidige erhvervsudvikling. Rapporten analyserer de væsentligste tendenser inden for erhvervsstruktur, flyttemønstre, befolkningsudvikling (ift. arbejdskraft) og erhvervspendling. Den trækker på data fra CVR, BBR og diverse registerdata fra Danmarks Statistik.

Sammenholdt med data om den eksisterende erhvervsjord i kommunen og sammenhængen til det igangværende arbejde med en ny Kommuneplan 25, er der udpeget seks anbefalinger, som tilsammen skal sikre, at Skanderborg Kommune også fremadrettet har attraktiv erhvervsjord med rette placeringer, som henvender sig til den type virksomheder, kommunen har potentiale for at tiltrække.

Udgangspunktet i forslag til "Erhvervslokaliseringsstrategi - Rette virksomhed på rette sted" (vedlagt) er, at rigtig mange ting i den hidtidige erhvervsudvikling har været hensigtsmæssige for at sikre et godt og velfungerende erhvervsliv. Men vi skal være opmærksomme på de potentialer, vi har for at gøre os endnu mere attraktive og robuste fremadrettet.

Overskriften på strategien hentyder til, at et afgørende parameter for god virksomhedsudvikling er, at der gøres en indsats for at få lokaliseret virksomheder på steder, hvor de "passer ind" ift. diverse miljøhensyn, og samtidig har mulighed for at vækste og udvikle sig.

Anbefalingerne lyder således - og uddybes i vedlagte forslag til Erhvervslokaliseringsstrategi:

1. Bevar en varieret erhvervsstruktur for at understøtte de varierede, eksisterende styrkepositioner, for at sikre fleksibilitet og undgå at blive sårbare for markedspåvirkninger
2. Udnyt den strategiske placering tæt på Aarhus
3. Understøt tiltrækning af videnstunge virksomheder for at understøtte den stigende andel af højtuddannede borgere i kommunen
4. Fasthold placering af eksisterende og fremtidige erhvervsområder langs den overordnede infrastruktur
5. Styrk fleksibilitet i erhvervsområderne og understøt synergieffekter
6. Brug strategisk jordopkøb og rækkefølgeplaner til at sikre en bæredygtig og balanceret erhvervsvekst.

Alle anbefalingerne har i forskelligt omfang en kobling til den fysiske planlægning. Særligt anbefaling 2 og 3 har kobling til udvikling af midtbyerne, mens anbefaling 6 særligt har en kobling til kommuneplanarbejdet og eventuelt nye arealudlæg. Der vedlægges et bilag, som analyserer de nuværende arealer til erhvervsudvikling. Dette bilag vil løbende blive opdateret.

I forlængelse heraf kan det overvejes at intensivere kommunens strategiske indsatser i forhold til opkøb af arealer til fremtidige erhvervsformål, for i højere grad at kunne sikre, at udbuddet af erhvervsjord i kommunen løbende kan tilpasses den konkrete efterspørgsel.

Erhvervslokaliseringsstrategien samt bilag vedrørende arealer til erhvervsudvikling foreslås derfor at indgå som et baggrundsdokument for arbejdet med Kommuneplan 25 for så vidt angår begge spor om strategisk midtbyplanlægning og arealudlæg.

Dialog og høring

Udkast til Erhvervslokaliseringsstrategien har været præsenteret for ErhvervsForum. ErhvervsForum drøftede forskellige perspektiver, bl.a. at det stadig er vigtigt at bevare bredden i tilbuddene til virksomhederne for så vidt angår lokalisering, og at der også kan ses på omdannelse af eksisterende erhvervsområder.

Derudover planlægges der ikke direkte inddragelse af øvrige aktører, idet Erhvervslokaliseringsstrategien indgår som et baggrundsdokument til kommuneplanarbejdet, hvor igennem der sker en bred aktørinddragelse.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 6. januar 2025, punkt 4:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at Erhvervslokaliseringsstrategi 2025 godkendes
- at anbefalingerne og analysen af nuværende arealer danner grundlag for arbejdet med eksisterende og kommende erhvervsområder i Kommuneplan 25-processen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at godkende Erhvervslokaliseringsstrategi 2025
- at anbefalingerne og analysen af nuværende arealer danner grundlag for arbejdet med eksisterende og kommende erhvervsområder i Kommuneplan 25-processen.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Bilag

Forslag til Erhvervslokaliseringsstrategi 2025

Input til KP25 om erhvervsudlæg

Markedsanalyse 19.09.2024

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 5: Kulturring Østjylland - stillingtagen til kulturringsaftalen

20.20.00-A21-3-20

Resumé

Regeringen har besluttet at nedlægge Kulturministeriets kulturaftaler med kulturregionerne pr. 1. januar 2025. Med denne sag skal der tages stilling til, om Skanderborg Kommune ønsker at fortsætte i Kulturringssamarbejdet, eller om Skanderborg Kommune ønsker at træde ud af samarbejdet.

Sagsfremstilling

Nedlæggelse af kulturaftaler

Regeringen har besluttet at nedlægge Kulturministeriets kulturaftaler med kulturregionerne (hos os "Kulturring Østjylland") pr. 1. januar 2025. Beskrivelsen her er baseret på lovforslaget og de oplysninger, der er kendt nu. Baggrund for lovforslaget var beslutningen om at fjerne statslig administration, og begrundet i at den statslige tilskudsadministration forbundet med kulturaftalerne er ressourcekrævende og tilsvarende for de kommuner, der indgår i kulturregionerne. Endvidere skal regionerne fremadrettet ikke længere løse opgave på kulturområdet. Udviklingsmidlerne skal i indeværende regeringsperiode fortsat udmøntes til kultur i kommunerne i form af lokale kulturelle aktiviteter. Idræts- og fritidsaktiviteter er ikke omfattet af dette formål.

- I tilfælde af udtræden vil hver kommune få de statslige midler udbetalt fordelt efter antal borgere, uden krav om medfinansiering.
- I tilfælde af fortsat samarbejde mellem kommuner er der ligeledes ikke længere krav om medfinansiering.
- I tilfælde af at én kommune vælger at træde ud af kulturregionen ophører samarbejdet, men de resterende kommuner kan vælge at fortsætte et samarbejde med de midler, de hver især får udbetalt. De skal blot individuelt indsende projektbeskrivelse og budget baseret på det fælles.
- Der skal således inden 3. kvartal 2025 udarbejdes projektbeskrivelse og budget for anvendelse af midlerne, enten af den enkelte kommune eller samarbejdet.

Kommunerne i Kulturring Østjylland – Skanderborg, Favrskov, Hedensted, Odder, Samsø, Norddjurs og Syddjurs kommuner - har i den forløbne periode årligt modtaget 730.000 kr. fra staten fordelt efter befolkningstal 2013, og bidraget med medfinansiering på tilsvarende i alt 730.000 kr., hvor Skanderborg har bidraget med 165.000 kr. og Samsø f.eks. ca. 10.000 kr. Disse medfinansieringsmidler er således afsat i Skanderborg Kommunes budget.

Staten har givet kommunerne en frist til den 15. januar 2025 til at tilkendegive hver især, om kommunerne ønsker at fortsætte kulturaftaler eller overtage det statslige tilskud direkte til den enkelte kommune til brug for lokale kulturaktiviteter.

Der opstilles i det følgende tre scenarier, som Byrådet skal forholde sig til:

1. Fortsætte samarbejdet i regi af Kulturring Østjylland
2. Træde ud af Kulturring Østjylland og modtage kulturpengene fra staten direkte
3. Hvis en eller flere af de andre kommuner i Kulturring Østjylland træder ud.

Nuværende kulturaftale

Som beskrevet i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalgets møde den 6. november 2024 sag 31 arbejder Kulturring Østjylland p.t. med en kulturaftale, der udløber den 31. december 2024. Samarbejdet har fungeret siden 2009, primært som 4-årige kulturaftaler. Der er med hver kulturaftale formuleret en overordnet ramme med underliggende indsatsområder. På tværs af kommunerne er der sammensat arbejdsgrupper (kulturkonsulenter, medarbejdere på biblioteker, kulturhuse m.fl.), som har haft til opgave at udvikle og realisere konkrete projekter ud fra det definerede indsatsområde.

Indsatsområderne i den seneste kulturaftale:

- Kultur og sundhed for børn og unge
- Kunst og Kultur under åben himmel
- Unges brug af kulturhuse og spillesteder.

Samarbejde på tværs af kommuner har som udgangspunkt mange fordele i form af delt viden, øget netværk, tætte relationer på tværs mellem kulturinstitutioner mm. Den reelle oplevelse i administrationen er dog, at det ofte bliver

udfordrende at definere en fælles indsats i kommuner med forskellige udfordringer og behov, varierende ressourcer og forskellige interesser og traditioner. Ofte er der defineret projekter og initiativer, som skal opleves af f.eks. skolebørn, men hvor efterspørgslen i Skanderborg Kommune ikke har været stor.

Arbejdet er organiseret i arbejdsgrupper på tværs af de syv kommuner, en administrativ styregruppe og en regionsbestyrelse bestående af de syv kommuners formænd for udvalg på kulturområdet. Alle organer mødes minimum fire gange om året.

Det fælles sekretariat for Kulturring Østjylland har i den seneste 3-årige periode været bemandet med en næsten fuldtidsstilling som projektleder, som senest har fulgt det politiske formandskab p.t. Hedensted. Derudover er andre administrative opgaver fordelt. F.eks. varetager Skanderborg Kommune økonomiadministration og modtager 39.000 kr. om året herfor. Projektlederstillingen har lagt beslag på ca. 40 % af midlerne, men har også styrket fremdrift og kvalitet i projekterne.

Ad 1. Fortsat samarbejde i regi af Kulturring Østjylland

Hvis der ønskes en fortsættelse af samarbejdet i kulturregionen, vil samarbejdet fortsat modtage et tilskud til lokale kulturelle aktiviteter, men uden at der er krav om medfinansiering fra den enkelte kommune. Hvis samarbejdet fortsætter, skal det afklares, om kommunerne fortsat vil medfinansiere, altså fordoble midlerne, hvilket kan være aktuelt, hvis der fortsat ønskes en model med en projektleder, således at der samlet er 1.460.000 kr.

Det vil fortsat være nødvendigt, at have en projektleder ansat.

Hvis kommunerne ønsker at fortsætte i et kulturringssamarbejde, kan samarbejdsformen fortsætte, eller der kan evt. vælges en anden organiseringsmodel. I regionsbestyrelsens indledende drøftelser om eventuelt fremtidigt samarbejde, er der peget på følgende mulige organiseringsmodeller:

1. Regionsbestyrelsen som fond.
2. Regionsbestyrelsen som fælles strategisk organ.
3. Kulturring Østjylland som nu.

Modellerne har fungeret i de forudgående perioder i forskellige kulturaftaleregioner, hvor graden af samarbejde er varierende. En betingelse for at udløse de statslige midler har været et program med bestemte temaer og samarbejde. Kravet om samarbejdet er opfyldt på forskellig vis fra strategiske netværk, hvor hver kommune bruger "egne penge" til den mere omfattende samarbejdsmodel, som Kulturring Østjylland har stået for, jf. de tre modeller ovenfor.

Hvilken tilgang, der vælges, kan afhænge af, om der er fokus også på netværk/vidensopbygning, hvilket har været fremhævet i regionsbestyrelsen, eller primært (jf. kravet fra staten i den nye periode) at understøtte lokale kulturelle aktiviteter.

I forhold til netværksopbygning kan dette have betydning på både politisk og administrativt niveau og i forhold til institutioner/kulturaktører. Netværk kan besluttes etableret, uden at der skal udarbejdes en fælles projektbeskrivelse, der skal indsendes til staten, ligesom der allerede er en række netværk mellem institutioner og administrative medarbejdere.

Fortsættelse af samarbejdet kunne også begrundes med en forventning om, at der kan fås mere kultur for pengene ved, at midler kan samles, og der kan eksempelvis afsættes fælles projektlederressourcer til at drive projekter, som ikke nødvendigvis ville opstå i den enkelte kommune, og fundraise hertil. Et eksempel herpå er vandreforestillingen Hjemstavn, som blev gennemført i alle syv kommuner i efteråret 2024.

Ad 2. Udtræde af samarbejdet

Hvis kommunerne i kulturaftalen ikke ønsker at fortsætte samarbejdsformen, så fordeles de statslige tilskud efter indbyggertal.

I forhold til indbyggertal 2024 vil det give følgende fordeling af midler:

Kommune	Befolkningstal K42024	Andel (%)	Fordeling af 730.000 Kr.
Skanderborg	65.500	24,1 %	176.162,20 kr.

Favrskov	49.354	18,2 %	132.737,54 kr.
Hedensted	47.954	17,7 %	128.972,24 kr.
Syddjurs	44.203	16,3 %	118.883,93 kr.
Norrdjurs	36.743	13,5 %	98.820,27 kr.
Odder	24.008	8,8 %	64.569,50 kr.
Samsø	3.664	1,3 %	9.854,32 kr.

I tilfælde af fordeling af det statslige tilskud vil Skanderborg Kommune modtage 176.000 kr. årligt. Dertil kommer en tilsvarende medfinansiering, der som nævnt er afsat i Skanderborg Kommunes budget.

Dvs. at Skanderborg Kommune frit vil kunne disponere over ca. 350.000 kr. til kultur, uafhængigt af samarbejde med andre kommuner.

Det vil fortsat være et krav for at opnå det statslige tilskud, at midlerne går til lokale, kulturelle aktiviteter. Den kommunale medfinansiering kan anvendes frit, men vil af hensyn til den 2-årige budgetaftale først kunne bringes i spil i de samlede budgetforhandlinger i 2026, dvs. de to første års medfinansiering må antages også at være bundet til lokale kulturelle aktiviteter. Hvis samarbejdet afsluttes, vil administrationen fremlægge en sag med forslag til anvendelse af midlerne fra henholdsvis staten og medfinansiering til lokale kulturelle aktiviteter, jf. emnerne ovenfor.

Regeringen har imødekommet ønsket om flerårig budgetsikkerhed ved på sit næstkommende finanslovsforslag (for 2026) at budgetteret forventede indtægter fra det kulturelle aktstykke på finansloven frem til og med 2028, altså en 3-årig periode. Midlerne vil fortsat skulle udmøntes årligt via det kulturelle aktstykke.

Der er flere alternativer, hvis det besluttes at afvikle det nuværende samarbejde.

Understøttelse af lokale kulturinitiativer

Under de seneste budgetforhandlinger fremførte Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget et ønske om at øge kulturbudgettet jf. forandringsforslaget:

- Forøgelse af kulturbudgettet/lokale kulturaktiviteter med 0,5 mio. kr. for at sikre fortsat og udbygget grundlag for kulturelle aktiviteter i kommunen. Det udvidede kulturbudget skal være en økonomisk håndsrækning til mange tiltag, der løftes med stor kvalitet og engagement af borgere. Hvorledes det udvidede budget skal anvendes skal efterfølgende afklares, men skal primært understøtte forslag fra frivillige grupper.

Formålet var at støtte kulturelle aktiviteter drevet af borgere med kvalitet og engagement i forlængelse af Skanderborg Kommunes tradition med at understøtte kulturinitiativer fra civilsamfundet. Forslaget blev ikke en del af budgettet. Som det fremgår, var det ikke afklaret, hvad midlerne skulle bruges til.

Samlet set kunne det pege på understøttelse af udvalgte kulturinitiativer.

- **Driftstilskud/øget understøttelse af kulturaktører**

I Budget 2022-2025 blev der sikret driftstilskud til udvalgte kulturprojekter i en 3-årig periode: Eksempler: Gnisten, Walthers, Skulpturby Galten, Skanderborg Synger, Ejer Bavnehøj. Sådanne tilskud kan videreføres, forhøjes eller yderligere aktører kan komme i spil.

- **Søgbare puljer**

Det fremgår af seneste budgetaftale, at Kulturpuljen, Landdistriktpuljen og Fællesskabspuljen skal samles til to puljer, som kan understøtte kulturelle initiativer og lokale udviklingsprojekter i hele kommunen. Der kan således afsættes yderligere midler til kultur, som er søgbar – evt. hvis der ønskes fokus på samarbejde eller alene til samarbejder, der involverer flere aktører på tværs af kommunen, jf. de muligheder Region Midtjylland hidtil har tilbudt.

- **Bygge videre på nuværende kulturaftales erfaringer**

Et succesfuldt eksempel er projektet "Unge og spillesteder", som har bidraget til at skabe et aktivt miljø af unge kulturskabere. Midlerne kan benyttes til fortsat understøttelse af ungenetværk, der udvikler kulturprojekter, herunder kan også understøttes andre initiativer målrettet unges deltagelse i kulturlivet f.eks. i form af kulturcrew eller unge kulturpiloter på bibliotekerne. Et andet eksempel på at bygge videre på erfaringer er indsatsområdet Kunst og Kultur under åben himmel, hvor f.eks. et projekt som StedKendt kan fremmes. Dette kan også være et element i et af de to ovenstående.

- **Fremme af frivillighed og trivsel**

I budgetaftalen 2025-2028 er der fokus på "at udforske og udvikle potentialerne i kulturens muligheder for at styrke trivsel både for unge og ældre". Muligheden for at oprette et Center for Kulturens Frivillighed med udgangspunkt i FLOK skal derfor afsøges. I forlængelse heraf vil midlerne kunne anvendes til at understøtte prøvehandling og eksperimentelle projekter, der fremmer frivilligheden inden for kulturlivet.

Derudover kan tænkes kombinationer af ovenstående.

Hvis samarbejdet afsluttes, vil administrationen fremlægge en sag med forslag til anvendelse af midlerne fra henholdsvis staten og medfinansiering til lokale kulturelle aktiviteter jf. emnerne ovenfor.

Det vil fortsat være muligt at samarbejde på tværs af kommuner, enten generelt eller om de enkelte kulturprojekter. Her bemærkes, at både Region Midtjylland og KL i de senere år har søgt at samle kulturpolitikere på tværs netop med dette formål til et årligt KulturForum og til KL-konferencer. Senest den 1. januar 2027 kan regionen ikke længere, jf. den nye aftale om sundhedsreform, varetage opgaver på kulturområdet. Det er meldt ud fra formandskabet i Europæisk Kulturregion (samarbejde mellem primært Region Midtjylland og regionens kommuner), at det i den kommende tid skal drøftes i denne kreds, om der er aktiviteter, der skal videreføres i kommunalt regi, f.eks. Midtjysk Kulturakademi. Kulturens Analyseinstitut er en aktør, der er opstået siden regionale kulturaftaler.

På administrativt niveau er der allerede etablerede netværk og vidensdelingsfora, primært Fabuk-netværket, Foreningen af børne- og ungekonsulenter.

For kulturaktørerne findes tilsvarende netværk mellem bl.a. biblioteker, kulturskoler og museer både på landsplan og regionalt, eksempelvis samarbejder kulturskolen med tilsvarende skoler i Horsens, Hedensted, Odder og Silkeborg kommuner.

Ad 3. Hvis en eller flere af de andre kommuner i Kulturring Østjylland træder ud

Hvis en eller flere af de andre kommuner i Kulturring Østjylland træder ud af samarbejdet, kan Skanderborg Kommune fortsætte samarbejdet i regi af Kulturring Østjylland.

Det vil mest ligne scenarie 1 – at fortsætte i Kulturring Østjylland – men med en reduceret samlet økonomi. Der vil fortsat kunne samarbejdes – politisk og administrativt – med kommuner, der er trådt ud af kulturringssamarbejdet, men det vil forudsætte dobbeltorganisering generelt eller i forhold til de konkrete samarbejdsprojekter.

Ingen af kommunerne har endnu en politisk afklaring, men det er forventningen, at særligt de mindre kommuner meget gerne fortsætter samarbejdet.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 8. januar 2025, punkt 3:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Malene Ringberg

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at det tilkendes gives, at Skanderborg Kommune træder ud af Kulturring Østjylland, og modtager det statslige tilskud til kulturaktiviteter direkte
- at der fortsat søges fleksible samarbejder med andre kommuner om konkrete kulturaktiviteter, hvor det giver mening uden den organisatoriske forankring i Kulturring Østjylland eller lignende
- at der i første halvår 2025 forelægges en sag vedrørende anvendelse af midlerne til lokale kulturelle aktiviteter.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 6: Afdækning af vilkår og ressourcer som værtsby for Royal Run

18.20.04-P20-1-24

Resumé

Med denne sag afdækkes vilkår og de ressourcemæssige krav til at være værter for Royal Run med henblik på politisk beslutning om, hvorvidt Skanderborg Kommune skal arbejde for at blive værtsby for Royal Run.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog 30. oktober 2024 at iværksætte en afdækning af vilkår og ressourcemæssige krav til at være værter for Royal Run i Skanderborg Kommune med henblik på politisk afklaring af, om Skanderborg Kommune skal arbejde for at blive værtsby for Royal Run.

Om Royal Run

I dag er Royal Run hele Danmarks årlige royale motionsevent, hvor Kongen møder danskerne uformelt og i kondisko. Der blev første gang afholdt Royal Run i anledning af H.M. Kongens 50-års fødselsdag i 2018. Det var oprindeligt planlagt som en engangsbegivenhed, men på grund af den overvældende succes og den positive modtagelse fra både deltagere og publikum, har Royal Run udviklet sig til en tilbagevendende event, der hvert år afholdes i fem forskellige værtsbyer.

Royal Run er ikke et klassisk motionsløb med sluttiden i højsædet. Det er fællesskabets fest. Uformelt, i kondisko og for alle. Det er muligt både at løbe og gå på alle tre distancer: One mile (1,6 km), 5 km og 10 km. Royal Run handler om, at flest mulige deltager i idrætsfællesskabet i eget tempo og med egen individuelle målsætning. Ruten skal være let tilgængelig og flad, da målet også er at aktivere ikke motionsvante borgere, ligesom det skal være muligt at deltage som funktionsnedsat eksempelvis i kørestol, eller som deltager med ledsager.

Deltagerprisen går fra 185 kr. for One Mile, 285 kr. for 5 km. til 345 kr. for 10 km. og dækker over t-shirt, medalje, vand og forfriskninger ved målstregen, startnummer med chip til tidtagning, levering af t-shirt og startnummer og målfotos.

Deltagerantal varierer fra ca. 10.000 deltagere i de mindre byer, til 15.000 i de mellemstore byer og 45.000 i de store byer. Til Royal Run 2025 meldte Royal Run udsolgt på første salgsdag med 97.500 solgte startnumre.

Der er stor interesse i at være værtsby - på nuværende tidspunkt er der 10-15 kandidatbyer årligt. Royal Runs udvælgelse af værtsbyer er et puslespil, hvor den lokale interesse, opbakning og initiativ er vigtig, men også et spørgsmål om at få Royal Run rundt i hele landet, besøge både større og mindre byer samt kunne lave en plan for dagen, hvor de kongelige i praksis kan nå rundt i alle byer.

Løbet arrangeres af Bevæg dig for livet i samarbejde med DIF, DGI og Dansk Atletik i tæt samarbejde med Kongehuset, TV2, kommuner, de lokale arrangører og DGI Landsdele. Royal Run støttes af Nordea-fonden, TrygFonden og Novo Nordisk Fonden.

Ansøgningsproces som værtsby for Royal Run

Processen for fremtidige værtskaber for Royal Run er i store træk, at interesserede byer melder deres interesse i efteråret, hvorefter de indgår i dialog med Royal Run, der kan munde ud i en formel ansøgning indsendt senest ved årsskiftet med knapt halvandet år til potentielt værtskab. Ansøgningen om at blive Royal Run værtsby skal i korte træk indeholde:

1. Kort præsentation af byen og baggrund for interessen i Royal Run
2. Tilkendevivelse af politisk opbakning til brug af ressourcer på Royal Run
3. Ambitioner med Royal Run på afviklingsdagen
4. Ideer til ruter, start-/målområde samt underholdning på dagen og på ruterne. Disse kan suppleres med en kort beskrivelse af kommunens og lokale foreningers tidligere erfaringer med afvikling af kongeligt besøg og motionsløb
5. Ambitioner med Royal Run som løftestang for mere bevægelse.

Kandidatbyernes ansøgninger præsenteres for Royal Runs styregruppe, som udvælger værtsbyer og vender retur til alle kandidatbyer inden afvikling af årets Royal Run (2. pinsedag hvert år). Derfra indgås samarbejdsaftaler med værtsbyerne før sommerferien. Værtsbyerne offentliggøres dog først i september.

Ansøgningsskema som værtsby for Royal Run kan ses i bilag 1.

Vilkår som værtsby for Royal Run

Såfremt en by udvælges som værtsby, indgås som nævnt en samarbejdsaftale. I samarbejdsaftalen beskrives opgaver- og ansvarsfordeling mellem værtsby (typisk kommune), arrangør (typisk løbeklub) og Royal Run. I praksis vil opgaver kunne placeres og uddelegeres i et samarbejde mellem forskellige lokale parter, som det lokalt giver mening.

Fra efteråret året før Royal Run til selve afviklingen vil der være opgaver i større og stigende omfang – særligt inden for projektledelse, koordinering, kommunikation, markedsføring, sikkerhed og beredskab. Desuden ligger der i Royal Run-konceptet en forventning om, at værtsby og arrangør arbejder for at udbrede bevægelseslyst før og efter løbet – eksempelvis med motionsaktiviteter på plejecentre, i børnehaver og i amatørtræningsfællesskaber. Kommunen kan desuden vælge at give gratis startnumre til sociale indsatser.

Royal Run beskriver i skema til samarbejdsaftale, som kan ses i bilag 2, det ansvar og de opgaver, som henholdsvis værtsby og arrangør forventes at løfte – primært i forhold til myndighedsmæssige og praktiske opgaver i forbindelse med løbsafvikling. Opgavelisten er ikke udtømmende, men afsæt for den løbende dialog mellem værtsby, arrangør og Royal Run frem mod en velforberedt afvikling af Royal Run.

Administrationen har ikke afsøgt interessen hos lokale foreninger i kommunen til at arrangere løbet. I Skanderborg Kommune er der følgende løbeklubber:

- Skanderborg Firmaidræt: 667 medlemmer
- Stilling IF Løbeklub: 195 medlemmer
- HI Skanderborg Løbeklub: 162 medlemmer
- TRI8660: 18 medlemmer.

Skanderborg Firmaidræt, som er den største løbeklub i kommunen med 667 medlemmer, afholder en del løb og motionsevents, men ikke i samme skala som Royal Run. Til sammenligning har løbe- og atletikklubben Aarhus 1900 mere end 3.700 medlemmer og professionel ekspertise i store løb, hvorfor Aarhus Kommune kunne uddelegere både planlægning og afvikling af Royal Run hertil.

I Skanderborg Kommune kunne Smukfest være en samarbejdspartner i forhold til sikkerhed.

Ressourcer til Royal Run

Udgifterne til praktisk afvikling af Royal Run, der påhviler en kommune, ligger ifølge Royal Run erfaringsmæssigt omkring 750.000 kr. til 1,2 mio. kr. Som eksempler kostede den praktiske afvikling af Royal Run i Herning Kommune 1,1 mio. kr., i Nyborg Kommune 1,1 mio. kr. og i Guldborgsund Kommune 1,2 mio. kr. Udgifterne dækker praktiske indkøb og udgifter i forbindelse med løbet til bl.a. start- og målområde, storskærme, afskærmning, toiletvogne, skiltning m.v.

Hertil kommer medarbejderressourcer, som ifølge Royal Run kan variere meget i forhold til valgte løsninger og leverandører samt, om man i kommunen har et eventkontor, der har denne type arrangementer som sit ansvarsområde, eller medarbejdere skal tages fra andre driftsopgaver i forvaltningen, eller opgaven helt eller delvist kan uddelegeres til eksempelvis en lokal løbeklub med rutine i afholdelse af store løb.

På baggrund af erfaringer i andre kommuner anslås det, at der samlet skal afsættes 2 årsværk til Royal Run til planlægning, kommunikation, afvikling og ledelseskrafter. Endvidere kommer afledte medarbejderressourcer som eksempelvis omlægning af bus- og bilruter, ligesom der ifølge Royal Run erfaringsmæssigt skal 300-400 frivillige til at hjælpe med løbsafviklingen.

Royal Run gør opmærksom på, at ressourceforbruget i medarbejdertimer generelt er svært at vurdere og skal ses i lyset af flere faktorer, bl.a. hvor krævende løbsruter, der vælges, om det kræver stor trafikalt omlægning og af eksisterende eventkompetencer i den kommunale forvaltning, hos de lokale løbeklubber og hos de frivillige. Herning Kommune var eksempelvis godt stillet som værtsby for Royal Run, da de har et fast eventkoordinatorteam i kommunen med rutine i eventafvikling, ligesom Aarhus Kommune, som nævnt, har en løbeklub med professionel kompetence i at arrangere store løb. Skanderborg Kommune har ikke på samme måde eventkompetencer på hylden i stor skala i administrationen eller i vores lokale løbeklubber. Til gengæld er vi med Smukfest en kommune, der er gearet til at håndtere et stort antal gæster i Skanderborg og vant til at involvere frivillige kræfter.

Lokation for Royal Run

Skanderborg Kommune har som gammel kongeby omgivet af søer og bøgeskov smukke rammer at byde et Royal Run på.

Himmelbjerget kunne være en smuk og ikonisk lokation for Royal Run. Men i lyset af, at Royal Run er et løb i bredden for alle, hvor det både skal være muligt at deltage som rutineret løbet, men også som gående eller funktionsnedsat – vil det krævende terræn og løb på Himmelbjerget næppe være hensigtsmæssigt – ligesom det forventeligt vil fordyre løbet grundet de særlige sikkerhedsmæssige foranstaltninger, det ville kræve.

En lokation som Bøgeskoven i Skanderborg vil forventeligt kunne efterleve Royal Runs krav om tilgængelige løbs- og gåruter, ligesom der sandsynligvis vil kunne høstes sikkerheds- og logistikmæssige fordele af, at lokationen er velafprøvet til Smukfest. Bøgeskoven er bynær og byder på en naturskøn løbsramme, og nærheden til slotskirken kan skabe en fin kobling til fortællingen om Skanderborg som en gammel kongeby. Fortællingen omkring værtsbyen er et vurderingsparameter, når værtsbyerne udvælges af Royal Run.

Ambitioner med Royal Run

Royal Run giver anledning til en generel drøftelse af, hvad kommunens ambitioner er med Royal Run-eventet på idræts- og sundhedsområdet.

Royal Run er en festdag i byen, hvor man ud over kongeligt visit, får mange besøgende – både deltagere og tilskuere – og kan vise sin by frem i live tv. Erfaringerne fra tidligere værtsbyer er dog, at det primært er egne borgere og borgere fra omkringliggende kommuner, der deltager i Royal Run. Der forventes således ikke de store turistmæssige gevinster ved at være værtsby for Royal Run, men det kan give lokal stolthed, fællesskab og motionsglæde blandt kommunens borgere. Ligesom det kan være en løftestang for at skabe mere bevægelse blandt borgere både før og efter løbet. Med Royal Run er der også et potentiale i at få motiveret borgere, der ikke normalt dyrker motion – særligt set i lyset af, at en tredjedel af alle Royal Run-deltagere er med i et motionsløb for første gang.

I Skanderborg Kommune er der tradition for lokalt initierede og drevne motions- og idrætsarrangementer. Hvis der med satsninger som Royal Run ønskes et større fokus på understøttelse af større events, vil det kræve, at der afsættes ekstra ressourcer til formålet, da det er en tung opgave at tiltrække, planlægge og afvikle den type events. Det rejser også spørgsmålet om, hvorvidt Royal Run er startskud til en eventkommune, hvor administrationen skal læres op i eventafvikling, eller om Royal Run tænkes som en engangsevent. I sidstnævnte tilfælde kan det vise sig ressourcemæssigt mest hensigtsmæssigt, at administrationen uddelegerer Royal Run helt eller delvist til en professionel eventaktør.

Økonomi

På baggrund af Royal Runs erfaring og erfaringer fra andre kommuner, anslås det, at Skanderborg Kommune vil skulle afsætte:

- 1 mio. kr. til praktisk afvikling
- 2 årsværk i medarbejderressourcer.

Det vil sige, at der samlet skal afsættes 2,2 mio. kr. til Royal Run. Heri er ikke medregnet evt. udgifter til løbsfremmende aktiviteter frem mod løbet eller efter.

I forhold til afsættelse af de nødvendige ressourcer, i lyset af den 2-årige budgetaftale, og Royal Runs ansøgningsproces, der starter halvandet år før løbet, vil det sandsynligvis være i 2028, der skal sigtes mod, at Skanderborg Kommune skal kandidere til at være værtsby.

Dialog og høring

-

Sundhed

Royal Run kan være med til at skabe bevægelsesglæde blandt både børn og voksne i Skanderborg Kommune og få flere til at være aktive – både som optakt til løbet og efter – og være med til at forstærke Skanderborg Kommunes identitet som en aktiv kommune med bevægelse, idræt og udfoldelse i naturen i højsædet. Royal Run kan således betragtes som et sundhedsfremmende initiativ.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 6. januar 2025, punkt 5:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at der i forbindelse med budgetarbejdet i 2026 (Budget 2027-2030) tages stilling til, om Skanderborg Kommune skal arbejde for at komme i betragtning til at blive værtsby for Royal Run med sigte på 2028.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at der i forbindelse med budgetarbejdet i 2026 (Budget 2027-2030) tages stilling til, om Skanderborg Kommune skal arbejde for at komme i betragtning til at blive værtsby for Royal Run med sigte på 2028
- at det - som grundlag for budgetarbejdet i 2026 - undersøges om, i hvilket omfang og på hvilken måde det lokale foreningsliv og deres frivillige og/eller erhvervslivet ønsker at bistå i afviklingen af arrangementet.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Bilag

Bilag 1 Skema til ansøgning om værtsby for Royal Run

Bilag 2 Skema til samarbejdsaftale med Royal Run

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 7: Opsamling på borgermøder vedrørende de udvalgte VE-interessetilkendegivelser

01.02.00-P15-1-24

Resumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal samle op på de fem borgermøder, der er afholdt som opstart på den besluttede borgerinddragelsesproces med henblik på at etablere fem vedvarende energianlæg i Skanderborg Kommune.

Sagsfremstilling

På baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalgets igangsættelse af en borgerinddragelsesproces for fem VE-anlæg den 20. november 2024, har følgende fem opstarts-borgermøder været afholdt:

- Solceller og vindmøller ved Emborgvej den 5. december 2024
- Vindmøller ved Nissumgård/Gl. Gjesing den 10. december 2024
- Vindmølle(r) ved Mesing den 10. december 2024
- Solceller ved Agerskov den 17. december 2024
- Solceller ved Kielsgaardsvej den 17. december 2024.

På mødet samles der op på borgermøderne, og administrationen giver en status på arbejdet i øvrigt.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Anne Heeager og Martin Frausing Poulsen

Fraværende Anne Heeager, Martin Frausing Poulsen

Punkt 8: Organisering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune

01.30.00-A30-1-24

Resumé

Byrådet tager med denne sag stilling til repræsentation i lokale grønne treparter vedrørende Aarhus Bugt og Horsens Fjord samt til kommissorium for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune.

Sagsfremstilling

Med [Aftale om et Grønt Danmark](#) og [Aftale om Implementering af et Grønt Danmark](#) har kommunerne fået ansvaret for planlægning og implementering af arealomlægningsindsatsen.

Kommunernes opgave forankres i lokale grønne treparter (LGT'er), der tager udgangspunkt i de eksisterende vandoplandsstyregrupper (VOS'er).

Skanderborg Kommune er omfattet af tre vandoplandsstyregrupper:

- Randers Fjord
- Århus Bugt
- Horsens Fjord

Byrådsmedlem Jens Szabo er i denne byrådsperiode udpeget som Skanderborg Kommunes repræsentant i Gudenåkomiteen, der er VOS for Randers Fjord oplandet og nu lokal grøn trepart for Randers Fjord oplandet.

Der skal udpeges en politisk repræsentant til den lokale grønne trepart for Aarhus Bugt.

Skanderborg Kommune er også en meget lille del af Horsens Fjord-oplandet, hvorfor der også her skal udpeges en politisk repræsentant fra Skanderborg Kommune til den lokale grønne trepart for Horsens Fjord. Da Skanderborg Kommunes interesser og eventuelle bidrag ikke er afklaret, men formentligt er meget begrænset, skal det nærmere engagement afklares i det videre arbejde, eventuelt i form af ad-hoc-deltagelse til konkrete møder i den lokale grønne trepart.

Arbejdet i de lokale grønne treparter med udarbejdelse af omlægningsplaner er beskrevet i vedhæftede kommissorium.

Af aftale om implementering af et Grønt Danmark fremgår det, at hver lokal grøn trepart består af følgende medlemmer:

- 1-2 repræsentanter for hver kommune i oplandet, heraf mindst 1 politisk repræsentant
- 1-2 lokale landbrugsrepræsentanter
- 1-2 lokale repræsentanter for lokale naturorganisationer
- 1 repræsentant fra Naturstyrelsen.

Repræsentanterne fra natur- og landbrugsorganisationerne udpeges centralt af henholdsvis Danmarks Naturfredningsforenings og Landbrug & Fødevarers hovedorganisationer. Naturstyrelsen udpeger også selv deres repræsentanter. Fristen for udpegnings til de lokale grønne treparter er den 1. februar 2025.

Organiseringen af opgaven er beskrevet i vedhæftede kommissorium. Formålet med kommissoriet er at sikre en bred politisk forankring om implementering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune, samtidig med at den nødvendige fremdrift kan ske. De lokale grønne treparter skal udarbejde lokale omlægningsplaner i 2025 med en deadline ultimo 2025. Omlægningsplanen skal være en fuldt dækkende plan for indfrielse af indsatsbehovet i de berørte vandoplande. Omlægningsplanerne er omdrejningspunktet for de efterfølgende indsatser, som aftalen om et Grønt Danmark sætter kommunerne i spidsen for implementeringen af.

For at løse opgaven nedsættes en politisk styregruppe, som får det overordnede ansvar for implementering af Grøn Trepert i Skanderborg Kommune. Styregruppen sammensættes af

- formandskaberne for Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Klima-, Miljø- og Planudvalget
- de politisk udpegede medlemmer af de Lokale Grønne Trepert for de tre vandoplande, Randers Fjord, Aarhus Bugt og Horsens Fjord.

Styregruppen understøttes af Frederik Gammelgaard, direktør, Karen Margrethe Høj Madsen, chef for Plan, Teknik og Miljø, Bent Hodde Mortensen, leder af Vand og Natur, og Hans Brok-Brandi (projektleder).

Borgmesteren er formand for styregruppen. Styregruppen for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune har ansvaret for at sikre, at Skanderborg Kommunes perspektiver på arealomlægningsplanerne varetages i arbejdet, og at tilbagemeldinger fra arbejdet i de tre lokale grønne treparter, som Skanderborg Kommune er involveret i, bliver implementeret i administrationens arbejde. Det gælder på alle faglige områder som f.eks. kommuneplanlægning, biodiversitetsarbejde, grundvandsbeskyttelse, klimatilpasning, skovrejsning, VE-planlægning og klimaindsatser som lavbundsarealer m.m.

Som udgangspunkt for udpegning af arealer til omlægning, skal styregruppen tage udgangspunkt i de arealer, der allerede er udpeget i kommuneplanen i forhold til lavbund, økologiske forbindelser, skovrejsning, områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og grundvandsbeskyttelse. Nærmere afgrænsninger og muligheder kan følge med kommende udmeldinger fra ministeren for Grøn Trepert om blandt andet natur, biodiversitet og kvælstof m.m.

Økonomi

Der er afsat statslige midler til Grøn Trepert. Disse midler er dog ikke udmøntet endnu. Der vil forventelig ske en nærmere afklaring omkring kommunernes økonomi til arbejdet med omlægningsplanerne i løbet af 2025.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 7. januar 2025, punkt 7:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chef for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der udpeges et byrådsmedlem, der skal repræsentere Skanderborg Kommune i den lokale trepart for Aarhus Bugt-oplandet
- at der udpeges et byrådsmedlem, der skal repræsentere Skanderborg Kommune i den lokale trepart for Horsens Fjord-oplandet
- at kommissorium for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille

- at Claus Leick udpeges som repræsentant for Skanderborg Kommune i den lokale trepart for Aarhus Bugt-oplandet
- at Claus Leick udpeges som repræsentant for Skanderborg Kommune i den lokale trepart for Horsens Fjord-oplandet
- at kommissorium for Grøn Trepert i Skanderborg Kommune godkendes.

Peter Kjær tog forbehold for sin stillingtagen til sagen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Kommissorium Grøn Trepert Skanderborg Kommune

KL faktaark om Lokale Treparter

KL faktaark om omlægningsplanerne

Kortbilag over lokale treparter og grupper.jpeg

Rammeaftale KL og MGTP - Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark 13 12 2024.pdf

Aftale om et Grønt Danmark 24 06 2024

Aftale om implementering af et Grønt Danmark 18 11 2024

Fraværende Anne Heeager

Punkt 9: Kommuneplantillæg 21-23 og Lokalplan 1188 for boligområde Brunhøjvej 8-10, Ry - forslag til offentlig høring

01.02.05-P16-1-21

Resumé

Byrådet skal tage stilling til, om vedlagte forslag til Kommuneplantillæg 21-23 og Lokalplan 1188 for boligområde Brunhøjvej 8-10 i Ry skal sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ry Byudvikling afleverede i 2021 en visionsskitse for omdannelse af et eksisterende erhvervsområde i Ry Øst til et fremtidigt boligområde og anmodede samtidig om at få igangsat planlægning for området.

Link til [Google Maps](#)

Link til [NetGis](#)

Økonomiudvalget behandlede anmodningen den 21. april 2021, punkt 109. Skitsen viste byggeri i op til 5½ etager, med 103 boliger i varierende størrelser og med en bebyggelsesprocent på 85. Økonomiudvalget besluttede, at projektet skulle bearbejdes til maksimalt 3½-4 etager og med styrket fokus på kvalitet i bebyggelsen og på grønne arealer.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 15. juni 2022, punkt 149, at udsende det reviderede debatmateriale, som indeholder 88 boliger i maksimalt 4 etager, i offentlig høring.

Efter behandling af høringssvar fra foroffentlighedsfasen besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 22. februar 2023, punkt 30, at kommune- og lokalplanarbejdet fortsættes. Det blev desuden fastholdt, at kommune- og lokalplanarbejdet sker med udgangspunkt i det fremlagte projektforslag, dog så der i planlægningen er fortsat fokus på at fastholde og styrke boligprojektets arkitektoniske kvalitet. Kvaliteten skal kunne genfindes både i selve byggeriet og de rum, der skabes mellem bygningerne. Endvidere blev det besluttet, at kommune- og lokalplanarbejdet gives en 1. prioritet i prioriteringen af planarbejdet.

Kommuneplantillæg 21-23

Lokalplan 1188 er ikke i overensstemmelse med eksisterende kommuneplanramme i Kommuneplan 21, og derfor er der udarbejdet et Kommuneplantillæg 21-23.

Området er i dag omfattet af kommuneplanramme for erhverv 50.E.06, som giver mulighed for:

- Let erhverv i miljøklasse 1-3
- Bebyggelsesprocent - 45%
- Højde – 9 meter
- Etageantal – 2 etager.

Med vedtagelse af Kommuneplantillæg 21-23 ændres området til boligramme 50.B.37:

- Bebyggelsesprocent – maksimalt 80 % (afrundet tal)
- Højde – maksimalt 16 meter
- Etageantal - maksimalt 4 etager.

Lokalplanen er ikke i strid med kommuneplanens retningslinjer.

Lokalplan 1188 – Boligområde på Brunhøjvej 8-10, Ry

Lokalplanen giver mulighed for:

- Boligbebyggelse i maksimalt 4 etager/16 meter mod Brunhøjvej og mod nord, samt maksimalt 3 etager/12 meter mod den offentlige sti langs vestsiden af lokalplanområdet.

- Et boligareal på maksimalt 8.850 m² tilsvarende en bebyggelsesprocent på 77 % samt maksimalt 120 m² til sekundære bygninger i form af f.eks. orangerier, legepladsinventar og lignende med en samlet bebyggelsesprocent på 78 %.
- Opførelse af 90-100 boliger af varierende størrelse – mellem 60 m² og 100 m², i én til to etager – fortrinsvis mindre boliger.

Fortætning og indpasning i Ry Øst

Overordnet er det administrationens vurdering, at den samlede bebyggelse vil bidrage positivt til Ry Øst som et markant, men indpasset nyt element, der styrker de bymæssige kvaliteter, samt tilfører fortætning og efterspurgte boliger til bydelen.

Fælles friarealer

Projektdialogen med Ry Byudvikling har især koncentreret sig om at skabe gode, trygge og bolignære fælles udearealer. Det har betydet en tilrettet dispositionsplan, hvor parkeringen er samlet i yderområderne, så fælles friarealer har fået en central placering og uden intern biltrafik.

Beplantning

Der er ikke fastlagt detaljer omkring beplantning på friarealerne, udover bevaring af de store egetræer og krav om i alt 15 nye træer.

Skole- og daginstitutionskapacitet

Af hensyn til at mindske de kommende boligernes påvirkning på skole- og daginstitutionskapaciteten i Ry tilkendegav Ry Byudvikling i forbindelse med forhøringen, at man var villig til at opdele projektet i to etaper og tidligst tage 1. etape i brug i 2026.

Ifølge den seneste bolig- og befolkningsprognose er der dog tilstrækkelig kapacitet i Ry i løbet af 2026. Lokalplanen forventes tidligst vedtaget endeligt medio 2025. Med efterfølgende projekterings- og byggeperiode på minimum 1½ år vil der ikke ske indflytning i boligbyggeriet, før der er tilstrækkelig kapacitet i skole og daginstitutioner.

Miljøscreening

Der er med henvisning til Lov om miljøvurdering af planer og programmer blevet foretaget en miljøscreening af udkast til Kommuneplan 21-23 og Lokalplan 1188. Miljøscreeningen har ikke medført krav om udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Miljøscreeningen indgår som bilag i lokalplanforslaget.

Økonomi

Afledte udgifter

Lokalplanens realisering giver anledning til at forlænge det eksisterende fortov på Brunhøjvej på en strækning mellem den eksisterende indkørsel til Brunhøjvej 10 og til Lynghovedvej – ca. 100 meter. Udgiften til fortovsforlængelsen indstilles indarbejdet i det tekniske budget 2026-2029 i 2026, såfremt lokalplanen vedtages.

Klimapåvirkning

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning:

- Nedrivning og bortskaffelse af eksisterende bygninger og anlæg
- Nybyggeri og tilhørende nye anlæg – herunder byggemodning.

I projektdialogen er bæredygtighed og klimapåvirkning drøftet, og der er arbejdet med f.eks.:

- Fortætning
- Relativt små boliger
- Dispensationsmulighed for bæredygtige og klimavenlige byggematerialer
- Delebilordning
- Fremme af cykeltrafik med central cykelparkering og decentral bilparkering
- Nedsat behov for bil på grund af nærhed til dagligvarebutikker, fritidsaktiviteter, skole og institutioner.

Punktet om dispensationsmulighed er noget nyt og skal ses som en måde at imødekomme den fremtidige udvikling omkring bæredygtighed i byggeri, hvor der via LCA-beregninger stilles større krav til bæredygtighed, herunder bæredygtige materialer. Det forventes, at disse regler og den teknologiske udvikling vil medføre, at der udvikles nye bæredygtige materialer fremadrettet. Lokalplanen giver ikke i sig selv mulighed for, at eventuelle fremtidige materialer kan anvendes, men via byggeansøgning vil man kunne opnå dispensation fra lokalplanen og dermed opnå mulighed for, at materialerne kan anvendes, hvis der er tale om bæredygtige materialer.

Dialog og høring

Det er administrationens vurdering, at høringsfristen for planforslagene er 6 uger.

Der har været afholdt 4 ugers foroffentlighed efter den daværende planlovs § 23c – i perioden 20. oktober 2022 til 10. november 2022. 11 ud af de 14 hørings svar, der indkom i forbindelse med høringsfasen, udtrykte utilfredshed med bebyggelse i op til 4 etager, men Økonomi- og Erhvervsudvalget fastholdt på mødet den 22. februar 2023 højden, og lokalplanforslaget er udarbejdet i henhold til beslutningen.

Der blev i høringsperioden afholdt borgermøde den 27. oktober 2022, og administrationen vurderer ikke, at det er nødvendigt at afholde endnu et borgermøde i høringsfasen.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 7. januar 2025, punkt 2:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Claus Leick kunne ikke støtte indstillingen, idet han mener, at en max. højde på 2½-3 etager vil være passende.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Kommuneplantillæg 21-23 og forslag til Lokalplan 1188 offentliggøres og sendes i 6 ugers høring
- at anlægsudgiften på 250.000 kr. til at forlænge det eksisterende fortov på Brunhøjvej indarbejdes i det tekniske anlægsbudget i 2026.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Claus Leick og Karina Kirk kunne ikke støtte indstillingen, idet de mente, at en max. højde på 2½-3 etager vil være passende.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Lokalplan 1188

kommuneplantillæg 21-23

Miljøscreening – Lokalplan 1188 og kommuneplantillæg 21-23

Fraværende Anne Heeager

Punkt 10: El-ledbusser i Skanderborg Midtby

13.05.22-Ø54-1-24

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til endestation og lademuligheder for el-ledbusser til betjening af Skanderborg fra juni 2026.

Sagsfremstilling

Størsteparten af de busruter, som betjener Skanderborg Kommune, er i udbud. Det drejer sig om ruterne 107, 200, 309, 311, 330 og 331. Se bilag 1. Udbuddet gennemføres af Midttrafik og er offentliggjort i oktober 2024. Kontrakten forventes tildelt i april 2025.

I tråd med klimaplanerne hos både Midttrafik og Skanderborg Kommune udbydes busserne med krav om emissionsfri fremdrift, hvilket højst sandsynligt resulterer i el-busser. El-busser har generelt mindre kapacitet end nuværende diesel-busser, så der skal anvendes længere busser eller indsættes flere busser for at dække kapacitetsbehovet i myldretiden. Samtidig har el-busser kortere rækkevidde end diesel-busser, så der er brug for opladning i driftstiden for de mest intensivt kørte busser.

Region Midtjylland, Midttrafik og Skanderborg Kommune er enige om at anbefale 18,75 m el-ledbusser til rute 200, 309 og 331. Det forventes, at kommende busselskab kan få adgang til lynlader i umiddelbar nærhed af bussernes endestation og pauseophold på Møllegades busterminal.

Region Midtjylland har ekstraordinært afsat "15 mio. kr. til fysiske omstillinger i forbindelse med kommende udbud". Det er administrationens forventning, at Skanderborg Kommune vil kunne få dækket udgifter op til 5 mio. kr. til at forberede drift med el-ledbusser.

For at skaffe plads til el-ledbusser er følgende muligheder undersøgt:

1. Møllegades busterminal udvides til betjening af fem el-ledbusser, inkl. opladning.
2. Møllegades busterminal udvides til betjening af tre el-ledbusser, inkl. opladning ved Møllegade 29. Der skal findes alternativ endestation for en el-ledbus for enten rute 309 eller 331.
3. Møllegades busterminal ombygges med perron i midten til betjening af to el-ledbusser, inkl. opladning ved Møllegade 29. Der skal findes en alternativ endestation for to el-ledbusser for rute 309 og 331.
4. Så mange busser som muligt flyttes til stationspladsen mod Låsbyvej ved Skanderborg Station. Der skal findes lademulighed i umiddelbar nærhed. Skanderborg Station er allerede endestation for rute 107, 330 og 502, samt standsning for rute 912X og en Flixbus.

1. Møllegades busterminal udvides til fem ledbusser

Udvides busterminalen mod nord, kan der skabes plads til, at de nødvendige antal ledbusser kan holde og passere hinanden. Denne løsning giver fortsat god kollektiv trafikbetjening af Skanderborg Midtby. En fuld udbygning kræver en større ombygning af busterminalen. Økonomisk overslag fremgår af økonomiafsnittet. Skitseforslag til fuld udvidelse af busterminalen til fem ledbusser fremgår af bilag 2. En fuld udbygning af Møllegades busterminal vil inddrage omkring 40 af de i alt 140 P-pladser ved Møllegade P-plads.

På grund af den store reduktion af P-pladser anser administrationen umiddelbart denne løsning for vanskelig realiserbar, men løsningen indebærer, at alle nuværende tre ruter (rute 200, 309 og 311) fortsat vil kunne have endestation ved busterminalen.

2. Møllegades busterminal udvides til tre ledbusser

Alternativt til den fulde løsning kan gennemføres en delvis udbygning af busterminalen til betjening af tre el-ledbusser. Dette forslag kræver, at der findes alternativ vendeplads eller endestation til to ruter. Se skitseforslag bilag 3.

De ruter, som har endestation og pauser ved busterminalen, er ruterne 200, 309 og 331. Rute 200 er den mest intensive rute i Skanderborg Kommune og kører med 20 minutter mellem busserne i dagtimerne. Ruterne 309 og 331 er primært tilrettelagt efter at bringe elever til og fra Campus, og kører derfor langt mindre intensivt end rute 200.

Administrationen vil anbefale at sikre de bedste forhold til rute 200 og som konsekvens prioritere, at rute 200 fortsat kan betjene Møllegades busterminal, og chaufførerne kan holde deres pauser der. Konsekvensen af denne løsning er derfor, at der findes alternativ vendeplads eller endestation til rute 309 og 331 med en bus hver. Skitseforslag til udvidelse af busterminalen til tre el-ledbusser fremgår af bilag 3.

En ombygning og udvidelse til tre el-ledbusser vil medføre en reduktion med 15 færre p-pladser ved Møllegade P-plads. Løsningen indebærer, at det er nødvendigt at finde alternative muligheder for placering af busser i nærheden af busterminalen. Der er ikke mange ledige steder i Skanderborg Midtby med tilstrækkelig plads til, at en el-ledbus kan komme ind og ud.

Der kan umiddelbart peges på to muligheder:

- Skanderborg Station – vestsiden mod Låsbyvej
- Møllegade 29 – parkeringsplads foran Skanderborg-Hørning Fjernvarmes bygning.

Møllegade 29 som ladeplads

Møllegade 29 vil med tilpasning af ind- og udkørsel kunne bruges som ladeplads for busserne. Afstanden til busterminalen er omkring 100 m. Busserne vil kunne lade, og chaufførerne kan anvende pausefacilitet ved terminalen. Fordelen ved denne løsning er, at selve terminalen kun bruges til busser i drift. I et scenarie med plads til tre ledbusser ved terminalen vil brug af Møllegade 29 give plads til, at enten 309 eller 331 fortsat kan betjene midtbyen med endestation ved busterminalen, men altså ikke dem begge. Se bilag 5.

Møllegade 29 ejes af Skanderborg-Hørning Fjernvarme, som har givet tilsagn om, at pladsen kan benyttes til opladning af el-ledbusser. Enten rute 309 eller 331 vil skulle henvises til Skanderborg Station. Se mulighed 4.

3. Møllegades busterminal ombygges til to ledbusser

Busterminalen kan indenfor for de nuværende fysiske rammer ombygges til betjening af to ledbusser. Denne løsning vil ikke reducere antallet af P-pladser i området. Der vil til gengæld ikke være plads til at oplade el-busser på terminalen. Opladning skal foregå ved Møllegade 29. Se bilag 4.

Konsekvensen af denne løsning er, at der findes alternativ vendeplads eller endestation til rute 309 og 331 med en bus hver. De to busser på ruterne vil skulle henvises til Skanderborg Station. Se mulighed 4.

4. Skanderborg Station som endestation

Skanderborg Station mod Låsbyvej vil i sin nuværende form yderligere kunne fungere som endestation for både 309 og 331. En placering ved Skanderborg Station vil betyde, at ruterne afkortes og ophører med at betjene midtbyen. Det vil betyde reducerede driftsomkostninger svarende til ca. 250.000 kr. årligt.

Rute 309 og 331 har 21 daglige ture på hverdage til terminalen. Afkortning af ruterne 309 og 331 vil betyde, at passagerer med de to ruter, som skal til Skanderborg Midtby, er nødt til at skifte bus ved Skanderborg Station. Et skift vil for den enkelte passager være en serviceforringelse. Der har i foråret 2024 dagligt været ca. 60 passagerer i hver retning mellem stationen og busterminalen på de to ruter i alt. Det er gennemsnit tre i hver af de 21 hverdagsafgange fra eller til terminalen.

Administrationen har undersøgt, om der også kan findes plads til to busser på rute 200 ved Skanderborg Station. Det er ikke muligt uden en større ombygning af stationspladsen med inddragelse af mere plads foran stationsbygningen eller ved at imødekomme behovet for plads på østsiden af stationen. Begge disse arealer er allerede i dag optaget til henholdsvis langtidsparkering af biler, og til brug for togbusser.

Rute 200 har 46 daglige ture på hverdage til terminalen. Der er dagligt ca. 275 passagerer i hver retning mellem stationen og busterminalen. Det betyder, at der i gennemsnit er seks passagerer med rute 200 mellem stationen og busterminalen.

Forberedelse af el-kapacitet til ladestander

Uanset valg af endestation og vendeplads vil der være en udgift til at forberede ledningsnettet til opsætning af ladestander med tilstrækkelig kapacitet. Baseret på tal fra Favrskov Kommune er det skønnet, at klargøring af ledningsnettet vil beløbe sig til ca. 350.000 kr., som forventes finansieret af Region Midtjylland. Løsningen ved Møllegade 29 koster yderligere 600.000 kr. Det vindende busselskab skal selv stå for finansiering og opsætning af selve ladestanderen.

Økonomi

Normalt er det kommunen, som står for etablering af infrastruktur til busdrift. Omkostningerne til ændringer af busterminal og stoppesteder er en konsekvens af ønsket om at omlægge ruterne til drift med el-ledbusser. Helt ekstraordinært har Region Midtjylland tilbudt at finansiere de afledte konsekvenser af ønsket om at indsætte el-ledbusser. Det er administrationens forventning, at hovedparten af udgifterne til infrastruktur op til 5 mio. kr. kan dækkes af regionen.

Nedenfor en oversigt over økonomisk overslag på baggrund af skitseprojekter ved de forskellige muligheder.

Etableringsomkostninger

Beløb i 1.000 kr.	Mulighed 1	Mulighed 2	Mulighed 3	Mulighed 4
	5 busser ved Møllegades busterminal Rute 200, 309 og 331 endestation ved Møllegades busterminal Opladning ved Møllegades busterminal	3 busser ved Møllegades busterminal Rute 200 endestation ved Møllegades busterminal Rute 309 eller 331 endestation ved Skanderborg Station Opladning ved Møllegade 29	2 busser ved Møllegades busterminal Rute 200 ved Møllegades busterminal Rute 309 og 331 endestation ved Skanderborg Station Opladning ved Møllegade 29	4 busser ekstra til Skanderborg Station Rute 200, 309 og 331 endestation ved stationen Opladning ikke afklaret
Ombygning af busterminalen	3.700	2.000	1.100	* Ombygning ved Skanderborg Station ikke beregnet
Forberedelse af el-kapacitet til ladestander	600	1.200	1.200	1.200
Sum	4.300	3.200	2.300	

Klima

Der vil på kort sigt vil være en klimabelastning, når ombygningen af busterminalen pågår. Det er med baggrund i erfaringer fra Aarhus Kommune estimeret, at ombygning af busterminalen inkl. ladestander vil udlede mellem 46 og 93 ton CO₂ i anlægsomkostninger.

På lang sigt vil projektet have en positiv effekt, da projektet vil medføre betjening af Skanderborg med el-ledbusser, som sikrer emissionsfri kollektiv transport i fremtiden. Der udledes i den nuværende drift ca. 638 ton CO₂ pr. år og 0,27 ton NO_x pr. år. Efter udbuddet, hvor kun få busser fortsætter på diesel, vil udledningerne kunne reduceres med 568 ton CO₂ pr. år og 0,24 ton NO_x pr. år. Det er en reduktion på 90 %.

Dialog og høring

Såfremt busruter bliver ændret, skal dette i høring inden endelig beslutning.

Sundhed

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 7. januar 2025, punkt 3:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog endvidere

- at anmode administrationen om et forslag til, hvordan busdriften på rute 21 kan forbedres for de sparede driftsomkostninger som følge af de afkortede ruter 309 og 331.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der skal udføres en ombygning af busterminalen på Møllegade til to el-ledbusser, og etableres opladning ved Møllegade 29, jf. mulighed 3.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Bilag 1 - ruter i Skanderborg

Bilag 2 - 5 busser

Bilag 3 - 3 busser

Bilag 4 - 2 busser

Bilag 5 - Møllegade 29

Fraværende Anne Heeager

Punkt 11: Forslag til forhøjelse af administrationsandel til vej- og stiprojekter

00.30.14-S00-29-24

Resumé

Administrationen har konstateret en økonomisk ubalance for administrative ressourcer til vejanlæg og byggemodninger, der ikke umiddelbart kan løses uden at ændre procentsats for projektledelse. Byrådet skal derfor tage stilling til en justering af procentsatsen.

Sagsfremstilling

I Skanderborg Kommune er lønomkostninger til alle projektledere på bygge- og anlægsarbejder finansieret af anlægsprojekterne. For Plan, Teknik og Miljø blev denne ordning først formelt besluttet på Byrådets møde den 31. januar 2024, punkt 6.

Finansieringsbeskrivelsen er jf. "Standard for styring af vej- og stianlæg samt byggemodning", at der opkræves 4 % af den samlede anlægssum til intern projektledelse, og at de 4 % indgår i de samlede afsatte 15 % til rådgivning. Der anvendes samme procentsats for byggeprojekter og vej-, sti- og byggemodningsprojekter. I forbindelse med modellens formelle vedtagelse er styringen af anvendelsen af modellen blevet strammet op, hvilket har synliggjort, at modellen er utilstrækkelig.

De 4 % giver mulighed for at have ca. to vejingeniører ansat, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at kunne løfte de mange vejprojekter. Vej- og stiprojekterne har et gennemsnitligt budget på 9 mio. kr. og ligger på 0,2 - 44 mio. kr. pr. projekt. Det hyppigst forekommende budget til et vej- og stiprojekt er ca. 2 mio. kr. Til sammenligning har byggeprojekterne i Anlæg og Ejendomme et gennemsnitligt budget på over 29 mio. kr.

Selvom det kræver langt flere timer at styre et byggeprojekt, ligger der stadig en stor mængde opgaver, som skal løses, uanset om det er et stort eller et lille projekt (f.eks. udbud, dialog, budget og kontraktstyring m.v.). Det betyder, at de små projekter er underbudgetteret med timer til projektledelse, og når et fagsekretariat primært har mindre projekter, opstår der et finansieringsproblem.

Der er 25 vej- og stiprojekter på budgettet alene i 2025. Der er derfor et stort behov for at øge budgettet til projektledelse på stier, vejanlæg og byggemodninger. Det foreslås, at procentsatsen til intern projektledelse øges fra 4 % til 8 % for vej- og stianlæg, mens procentsatsen øges fra 4 % til 6 % for byggemodninger. Den lavere procentsats til byggemodninger skyldes, at omkostningerne til byggemodninger er højere, hvorfor det relative omfang af timer til projektledelse er relativt lavere.

Der er tale om beregnede gennemsnitssatser, da en yderligere differentiering mellem større og mindre projekter vil være administrativ tung at arbejde med uden, at det vil skabe merværdi.

Administrationen har været i kontakt med en række nærliggende kommuner. Hedensted og Randers har procentsatser på omkring 5 %, og melder om væsentlige problemer med at holde budgetterne til interne projektledelsesomkostninger. Silkeborg har 7 % til intern projektledelse m.v., og melder at deres budget holder. Aarhus Kommune har ikke en selvstændig opgørelse af interne timer, men anvender samlet 15 - 20 % på interne timer og rådgivningsopgaver, afhængigt af projektets størrelse og kompleksitet, hvilket er lidt mere end Skanderborg Kommune.

Økonomi

Administrationen vurderer, at den samlede anlægssum kun vil blive påvirket marginalt ved fremadrettede projekter. Den nye procentsats vil blive anvendt i projekter, der starter op fra 1. januar 2025. Administrationen vurderer, at der ikke er behov for ekstra bevillinger, idet udgiften kan håndteres ved omprioritering inden for projektet.

Budgettet er allerede prioriteret i de igangsatte projekter, og det vil derfor ikke være muligt at ændre procentsatsen uden ny bevilling. Det betyder, at der på den kortere tidshorizont vil være manglende finansiering til det nødvendige antal medarbejdere, hvilket løses med eksisterende opsparring i fagsekretariatet.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 6. januar 2025, punkt 2:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at procentsats til projektledelse øges fra 4 % til 8 % for vej- og stianlæg, der starter op fra 1. januar 2025
- at procentsats til projektledelse øges fra 4 % til 6 % for byggemodninger, der starter op fra 1. januar 2025.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at procentsats til projektledelse øges fra 4 % til 8 % for vej- og stianlæg, der starter op fra 1. januar 2025
- at procentsats til projektledelse øges fra 4 % til 6 % for byggemodninger, der starter op fra 1. januar 2025
- at Økonomi- og Erhvervsudvalget evaluerer ordningen i 2027.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Fraværende Anne Heeager

Punkt 12: Valg af cykelpuljeprojekter til realisering

05.04.00-G01-2-24

Resumé

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal tage stilling til, hvilke af de to cykelprojekter, færdiggørelse af Himmelbjerggruten eller Silkeborggruten, der skal gennemføres. Begge projekter har i 2024 modtaget tilsagn om tilskud fra den statslige cykelstipulje.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den årlige statslige cykelstipulje i 2024 ansøgte Skanderborg Kommune om to projekter, færdiggørelse af Himmelbjerggruten og Silkeborggruten. Begge ansøgninger er vedhæftet som bilag. Begge projekter har fået tilsagn om statslige midler. Med vedtagelsen af Budget 2025-2028 har Byrådet sat penge af til den kommunale del af finansieringen under punktet "Færdiggørelse af supercykelstipulje, Himmelbjerggruten eller Silkeborggruten". Der er således i budgetforliget lagt op til, at kun et af de to projekter vælges.

Klima-, Miljø- og Planudvalget skal derfor med dette dagsordenspunkt beslutte, hvilket af de to tilsagn, Skanderborg Kommune skal acceptere. I budgetaftalen har Byrådet afsat 4.492.000 kr. til disse projekter. Himmelbjerggruten har en kommunal egenfinansiering på 2.246.000 kr., mens Silkeborggrutens kommunale egenfinansiering udgør 1.946.000 kr.

Begge projekter blev ansøgt som tværkommunale ansøgninger sammen med Silkeborg Kommune. Silkeborg Kommune har ikke fået tilsagn til deres del af Himmelbjerggruten. Silkeborg Kommune har oplyst, at de ansøger cykelpuljen i 2025 til deres del af projektet.

Økonomi

Der er i Budget 2025-2028 afsat 4.492.000 kr. til færdiggørelse af supercykelstipulje, Himmelbjerggruten eller Silkeborggruten.

Cykelstier understøtter klimapolitikken krav om reduktion af CO₂-udledningen til transport og sundhedspolitikken i forhold til at understøtte aktiv bevægelse i hverdagen. Dertil kan cykelstier understøtte erhvervspolitikken spor om infrastruktur og mobilitet samt kommunens turismeindsats.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 7. januar 2025, punkt 4:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille

- at begge projekter - Himmelbjerggruten og Silkeborggruten - iværksættes indenfor de afsatte midler til cykelstipuljen, og således at den praktiske etablering af Himmelbjerggruten koordineres med Silkeborg Kommune og deres ansøgning om tilskud til færdiggørelse af cykelstien.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der tages stilling til hvilken rute, der skal igangsættes.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Klima-, Miljø- og Planudvalget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Silkeborgruten - ansøgningen

Himmelbjergruten - ansøgningen

Fraværende Anne Heeager

Punkt 13: Navneændring for Den Matrikelløse Klub - DMK

28.03.12-G01-1-24

Resumé

Med denne sag tages der stilling til, om Den Matrikelløse Klub kan ændre navn til Gadeplan.

Sagsfremstilling

Hvad er Den Matrikelløse Klub?

Den Matrikelløse Klub blev etableret i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2016-2019, hvor Byrådet vedtog at etablere et matrikelløst klubtilbud, som dækker hele kommunen.

Den Matrikelløse Klub arbejder med unge i alderen 12–21 år. Den primære målgruppe er unge, som færdes uden for etablerede fællesskaber. Den Matrikelløse Klub arbejder med at bygge bro mellem unge, forældre, borgere og relevante instanser. Den Matrikelløse Klub arbejder opsøgende og har et stærkt fokus på at skabe relationer til de unge, hvorfor medarbejderne møder de unge i deres egne miljøer. Den Matrikelløse Klub har dermed et forebyggende sigte, men arbejder også målrettet med at hjælpe de unge med deres udfordringer samt at hjælpe dem til et aktivt liv i meningsfulde mangfoldige og forpligtende fællesskaber.

Teamet består af medarbejdere med kendskab til lokalområderne, og indsatsen er baseret på en relationspædagogisk tilgang. Arbejdet koordineres gennem SSP-samarbejdet, som identificerer de unge i målgruppen. SSP-koordinationsgruppen støtter og rådgiver medarbejderne i arbejdet med de unge, især dem med bekymrende eller kriminel adfærd.

Teamets medarbejdere er mobile og dækker hele kommunen. Den aktuelle indsats tager afsæt i en såkaldt "hotspot liste", der identificerer områder, hvor der er behov for en særlig indsats. Indsatsområderne eller "hotspots" vælges ud fra, hvor der identificeres unge, der udviser uhensigtsmæssig adfærd eller hvor borgere, institutioner eller andre oplever udfordringer i ungemiljøet. Her iværksættes en tidlig og hurtig indsats, så alle kan færdes trygt i det offentlige rum. Desuden gives de unge, der har udfordringer, støtte til at udvikle anden adfærd og livsmuligheder.

Navneskift til Gadeplan

Baggrunden for at foreslå en navneændring fra Den Matrikelløse Klub til Gadeplan er, at det nye navn i højere grad kan afspejle klubbens opsøgende og fleksible karakter. Gadeplan signalerer en aktiv indsats, hvor medarbejderne er til stede i de unges hverdag og miljøer – både fysisk på gaden og digitalt.

Ved at ændre navnet til Gadeplan kan der skabes en stærk relaterbar identitet, der kommunikerer direkte til de unge og kan tiltrække unge, der ikke benytter de traditionelle klubtilbud. Det signalerer også, at indsatsen fordrer et opsøgende og relationsbaseret arbejde med mål om at skabe positive forandringer i de unges liv gennem meningsfulde fællesskaber. Det handler om at møde de unge, hvor de er, og tilbyde støtte og aktiviteter, der er relevante for deres dagligdag og situation. Dette kan hjælpe med at reducere den sociale distance, som nogle unge kan opleve i forhold til de traditionelle klubtilbud.

Gadeplan er et navn, der er let at kommunikere til SSP-netværket, politi, skoler, foreninger og andre aktører. Navnet er samtidig tidssvarende og fleksibelt, hvilket harmonerer med ungdomskulturens konstante forandringer og behovet for, at indsatsen tilpasses og udvikles over tid. Gadeplan signalerer innovation og åbenhed over for nye måder at engagere unge på.

I forbindelse med navneskiftet vil der blive udarbejdet et nyt logo med et grafisk genkendeligt udtryk, hvor navnet Gadeplan vil blive suppleret med teksten Klubberne i Skanderborg Kommune.

Sammenfattende vil et navneskifte til Gadeplan kunne styrke indsatsens identitet, øge forståelsen af den opsøgende tilgang og skabe bedre rammer for samarbejde og kommunikation omkring arbejdet med at støtte udsatte unge i Skanderborg Kommune.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Ungdomsudvalget den 9. januar 2025

Medarbejderne i Den Matrikelløse Klub har undersøgt, hvad nogle af de unge, der i dag er i kontakt med Den Matrikelløse Klub, mener om navnet Gadeplan som fremtidigt navn og dermed som afløser for navnet Den Matrikelløse Klub (DMK).

Omtrent 35 unge er blevet spurgt til:

1. Hvad tænker du, når du hører ordet Gadeplan?
2. Synes du, at navnet Gadeplan passer godt til indsatsen, der hjælper unge?
3. Tror du, at navnet gadeplan kan påvirke, hvordan andre unge oplever at møde indsatsen?
4. Hvad synes du om, at Den Matrikelløse Klub skifter navn til Gadeplan?

Opsummerende omkring spørgsmål 1 udtrykker flere af de unge, at de med navnet Gadeplan tænker på, at det er de voksne, der går rundt om aftenen eller dem, som kører rundt om natten. Nogle kender også Gadeplan i Aarhus og andre refererer til Natteravnene og svarer "er det ikke jer, der skaber tryghed?".

På spørgsmål 2 svarer de unge, at det ligger i ordet "Gadeplan", hvad de laver. Flere tilkendegiver, at det passer meget bedre end Den Matrikelløse Klub - og at de i øvrigt ikke ved, hvad DMK står for.

I forhold til spørgsmål 3 tilkendegiver de unge, at navnet Gadeplan er nemmere at forstå. Derudover giver de udtryk for, at hvis der kommer en som DMK, ved de ikke, hvem det er. Men står der Gadeplan, ved man, hvem det er og har lyst til at snakke med dem.

Afslutningsvist til spørgsmål 4 udtrykker de unge opbakning til, at Den Matrikelløse Klub skifter navn til Gadeplan. Udsagn som; "Det er en god ide", "Vi fatter ikke, hvad DMK er alligevel", "Hvorfor har I ikke gjort det for længe siden", "Det passer meget bedre", "Vi ved, hvem de voksne er, men vi ved ikke, hvad DMK er" og "Go for it", er eksempler på konkrete tilkendegivelser fra de unge.

Dialog og høring

Den supplerende sagsfremstilling opsummerer den dialog medarbejderne fra Den Matrikelløse Klub har haft med ca. 35 unge omkring forskellige perspektiver på et navneskifte fra Den Matrikelløse Klub til Gadeplan. Dialogen afspejler, at de unge bakker op om navneskiftet.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 7. november 2024, punkt 37:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at sagen udsættes til et af de førstkommande møder i 2025, så der er tid til at undersøge, hvad nogle af de unge, der er kontakt med i regi af den Matrikelløse Klub i dag, mener om navnet Gadeplan.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 9. januar 2025, punkt 5:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at Den Matrikelløse Klub skifter navn til Gadeplan.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Fraværende Anne Heeager

Punkt 14: Årlig godkendelse af tilsynspolitik

27.69.32-P22-1-18

Resumé

Byrådet skal ifølge lovgivningen årligt følge op på tilsynspolitikken og foretage eventuelle nødvendige justeringer. Der lægges med denne sag op til, at den nuværende tilsynspolitik videreføres, og at politikken godkendes. Den nuværende tilsynspolitik er sidst revideret og godkendt af Byrådet den 28. februar 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ifølge lovgivning om retssikkerhed og administration på det sociale område har kommunen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses.

Endvidere skal Byrådet efter § 151c i Bekendtgørelse af lov om social service:

- Udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud efter § 83, som er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør efter § 91. Det vil sige tilbud, som for størstedelens vedkommende er hjemmehørende på sundheds- og omsorgsområdet (tidligere ældreområdet)
- Mindst en gang årligt følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer.

I Skanderborg Kommune er sundheds- og omsorgsområdet organisatorisk sammenhængende med handicapområdet. På baggrund heraf besluttede Byrådet i Skanderborg Kommune i december 2011, at kommunen skal have en tilsynspolitik, der er fælles for områderne. Det skal bemærkes, at det driftsorienterede tilsyn med botilbuddene på handicap- og socialpsykiatriområdet samt de aktivitets- og samværstilbud, der ligger som en integreret del af botilbud, føres af Socialtilsyn Midt. Disse tilbud er således ikke omfattet af det driftsorienterede kommunale tilsyn.

Administrationens anbefaling

Administrationen vurderer, at Skanderborg Kommunes nuværende tilsynspolitik sætter en tydelig ramme og retning for tilsynene.

Det skal endvidere bemærkes, at lovforslag om ældretilsyn og lovforslag om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om socialtilsyn og forskellige andre love lægger op til en afskaffelse af § 151 c i Serviceloven, og dermed vil kravet om en kommunal tilsynspolitik falde bort.

På den baggrund anbefaler administrationen, at der ikke foretages justeringer i tilsynspolitikken.

Politikken er vedhæftet som bilag til punktet.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 22. januar 2025

Forslag til tilsynspolitik har været sendt til lovpligtig høring i Seniorrådet og i Handicap- og Psykiatrirådet. Rådene drøftede forslaget ved rådsmøder henholdsvis den 10. december 2024 og den 17. december 2024. Både Seniorrådet og Handicap- og Psykiatrirådet besluttede, at der ikke fremsendes høringssvar.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 3. december, punkt 49:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog,

- at forslag til tilsynspolitik sendes til lovpligtig høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet.

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til tilsynspolitik godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, hvis der ikke indkommer væsentlige forslag ifm. høringen.

Fraværende:

Jesper Arbo Frederiksen

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at forslag til tilsynspolitik godkendes
- at forslag til tilsynspolitik sendes til lovpligtig høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til tilsynspolitik godkendes.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Tilsynspolitik for Sundhed, Omsorg og Handicap

Fraværende Anne Heeager

Punkt 15: Skriftlig orientering: KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse' - Hvordan bidrager fagområderne?

29.00.00-G01-10-24

Resumé

Med sagen orienteres udvalget om KL's sundhedsudspil 'Fremtidens forebyggelse', og om hvordan relevante fagområder bidrager til de fire pejlemærker i udspillet. Der lægges desuden op til at afvente vedtagelse af ny folkesundhedslov inden igangsætning af evt. nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Sagsfremstilling

KL har i maj 2024 udgivet et nyt udspil om forebyggelse og sundhedsfremme i kommunerne med titlen 'Fremtidens forebyggelse'. Udspillet er vedlagt som bilag.

Udspillet lægger op til, at alle fagområder arbejder sundhedsfremmende og forebyggende, og bruger sundhedsfremme og forebyggelse aktivt som en del af løsningen på udfordringer i fremtidens velfærdssamfund.

Udspillet indeholder fire pejlemærker med dertilhørende fokuspunkter og anbefalinger til, hvordan kommunerne kan fremme borgernes sundhed, forebygge sygdom og give danskerne de bedste betingelser for at få et godt og sundt liv.

De fire pejlemærker og tilhørende fokuspunkter er:

1. Prioriter sunde rammer for et bæredygtigt samfund
  - o Tag ansvar for sundhedsfremme og forebyggelse
  - o Prioriter rammer før tilbud
  - o Fokuser på det vigtigste
2. Styrk fællesskaber for mere trivsel og sammenhængskraft
  - o Søg løsninger i samarbejde med civilsamfund og erhvervsliv
  - o Skab rammer for lokal deltagelse
  - o Bidrag til deltagelsesmuligheder på arbejdsmarkedet
3. Invester i børn og unge, de er fremtidens generationer
  - o Styrk de almene børnefællesskaber i dagtilbud, skole og fritidsliv
  - o Tag ansvar for en sund kultur omkring børnene
  - o Beskyt børn og unge mod tobak, nikotin, alkohol og andre rusmidler
  - o Hjælp alle børn og unge godt på vej i uddannelse og job
4. Differentiér for at skabe mere lighed i sundhed
  - o Vær tydelig om, at sunde rammer 'rammer alle'
  - o Behandl borgerne forskelligt, for at behandle ens
  - o Skru op for helhedsorienterede løsninger i det nære.

De konkrete anbefalinger til pejlemærkerne fremgår af udspillet.

Fagområders bidrag til 'Fremtidens forebyggelse' – administrationens samlede vurdering

Sundhedsstyregruppen i Skanderborg Kommune (SSK) - der består af består af direktør for sundhedsområdet og fagcheferne for Sundhed, Omsorg og Handicap, Børn og Unge, Arbejdsmarked og Social samt Udvikling, Kultur og Erhverv har behandlet udspillet. I den forbindelse har styregruppen fået udarbejdet en oversigt med en pejling af, hvordan og i hvilken udstrækning følgende fagområder bidrager til 'Fremtidens forebyggelse':

- Arbejdsmarked og Social
- Børn og unge
- Sundhed, Omsorg og Handicap
- Udvikling, Kultur og Erhverv
- Plan, Teknik og Miljø.

Oversigten er vedlagt som bilag og er udarbejdet på baggrund fagområdenes umiddelbare vurdering og viden og er ikke en egentlig kortlægning.

I forbindelse med behandling af 'Fremtidens forebyggelse' har SSK samlet set vurderet,

- at fagområdernes arbejde er i tråd med anbefalingerne i 'Fremtidens forebyggelse'
- at der ift. pejlemærke 1 allerede arbejdes med anbefalingerne gennem en række initiativer. I lyset af at strukturel forebyggelse ifølge WHO er mere effektiv end regulære sundhedstilbud og samtidig giver mest lighed i sundhed for pengene, kan der - afhængig af ønsket ambitionsniveau - være et potentiale i at supplere eksisterende strukturelle tiltag med yderligere tiltag målrettet væsentlige risikofaktorer. Eksempelvis kan 'Standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune' opdateres for at tage højde for nye typer af nikotinprodukter, ligesom forskellige strukturelle virkemidler kan anvendes ift. kost, alkohol og motion på samme måde, som det har været tilfældet i forbindelse med kommunens indsats ift. rygning
- at der i høj grad arbejdes med pejlemærke 2 og 3, og at udmøntning af eksisterende/planlagte initiativer samt fortsat samarbejde på området må forventes at kunne bidrage til realisering af pejlemærkets potentiale
- at der ift. pejlemærke 4 er et potentiale i at styrke arbejdet med differentierede sundhedsfremme- og forebyggelsesindsatser til voksne borgere med størst behov (både ift. tilbud og rammer).

Videre arbejde med 'Fremtidens forebyggelse'

På udvalgsrådet i januar 2025 præsenteres Sundheds- og Omsorgsudvalget for en sag om potentialet i strukturel forebyggelse relateret til KRAM-faktorerne. Udvalget skal her drøfte behov og ønsker ift. evt. yderligere arbejde med pejlemærke 1 i forlængelse af de allerede iværksatte tiltag.

SSK har desuden besluttet, at pejlemærkerne for fremtidens forebyggelse skal danne rammen for fire tematiserede SSK-møder i 2025 med henblik på at fortsætte det eksisterende arbejde med pejlemærkerne.

Pejlemærkerne flugter også med de streger, der er tegnet til en ny folkesundhedslov, idet bl.a. strukturelle rammer, ulighed i sundhed og samarbejde med civilsamfund er nævnt i Sundhedsreformens aftaletekst omkring en folkesundhedslov. Det forventes derfor, at der i implementering af en ny folkesundhedslov vil skulle arbejdes med pejlemærkerne. Derfor anbefaler SSK at afvente den nye lov inden evt. igangsætning af nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Forslag til ny folkesundhedslov forventes fremlagt i 1. halvår af 2026 med forventet ikrafttrædelse den 1. januar 2027.

Sagen drøftes i Sundheds- og Omsorgsudvalget og sendes derudover til orientering i følgende udvalg:

- Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget
- Børne- og Ungdomsudvalget
- Arbejdsmarkedsudvalget
- Klima-, Miljø- og Planudvalget
- Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 7. januar 2025, punkt 7:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at arbejdet med pejlemærke 1 fortsættes
- at udvalget forelægges en revideret standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune som beskrevet, dette med et særligt fokus på det fælles ansvar for at beskytte børn og unge mod tobak samt de nyeste røgfri nikotinprodukter, snus, nikotinposer, tyggetobak og pufbars
- at der derudover afventes ny Folkesundhedslov inden evt. igangsætning af nye forebyggelsesinitiativer relateret til 'Fremtidens forebyggelse'.

Fraværende:

Frank W. Damgaard og Malene Ringberg

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 7. januar 2025, punkt 10:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 8. januar 2025, punkt 6:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Malene Ringberg

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, den 8. januar 2025, punkt 5:

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 9. januar 2025, punkt 10:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

KL udspil Fremtidens forebyggelse

Samlet besvarelse vedr. fagområdernes bidrag til Fremtidens forebyggelse

Fraværende Anne Heeager

Punkt 16: Gebyr til dækning af omkostninger i forbindelse med affaldstilsyn

07.00.00-A00-1-24

Resumé

Med denne sag skal Byrådet fastsætte gebyr til dækning af kommunens omkostninger i forbindelse med affaldstilsyn.

Sagsfremstilling

Miljø- og Ligestillingsministeriet har den 22. november 2024 udsendt en bekendtgørelse om affaldstilsyn, der træder i kraft fra den 1. januar 2025.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at der skal foretages affaldstilsyn på virksomheder og husdyrbrug, hvor der foretages miljøtilsyn.

I Skanderborg Kommune foretager administrationen årligt ca. 80 miljøtilsyn på virksomheder og ca. 60 miljøtilsyn på landbrug med husdyrhold.

Der skal herudover foretages affaldstilsyn på en række virksomheder og landbrug, hvor der ikke foretages miljøtilsyn. Disse virksomheder udpeges af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen har oplyst, at der for 2025 udpeges 49 virksomheder og landbrug i Skanderborg Kommune. Det forventes, at antallet af affaldstilsyn udpeget af Miljøstyrelsen øges fra 2026.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at tilsynsmyndigheden (Skanderborg Kommune) skal opkræve gebyr til dækning af alle myndighedens omkostninger i forbindelse med affaldstilsynet.

Gebyrtaksten skal fastsættes for et år ad gangen og offentliggøres på hjemmesiden.

Økonomi

Økonomiafdelingen har beregnet timeprisen til 705,00 kr./time inklusiv overhead m.m.

Det estimeres, at et typisk affaldstilsyn vil tage 3-5 timer inkl. forberedelse, transport og udarbejdelse af tilsynsskema/rapport for virksomheder og landbrug, hvor der også foretages miljøtilsyn.

For virksomheder og landbrug, hvor der ikke foretages miljøtilsyn, estimeres tidsforbruget at være 4-7 timer inkl. forberedelse, transport og udarbejdelse af tilsynsskema/rapport.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse om affaldstilsyn af 22. november 2024.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 6. januar 2025, punkt 3:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at timeprisen for affaldstilsyn fastsættes til 705,00 kr. for 2025

- at indtægten tilgår Plan, Teknik og Miljø til brug for køb af resurser til at løse denne ekstra opgave.

Sagen sendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Fraværende Anne Heeager

Punkt 17: Kommunegaranti for renovering af afd. 17, Skanderborg Andelsboligforening

03.02.00-G00-71986-12

Resumé

Anlægsregnskabet for renovering af Skanderborg Andelsboligforenings afd. 17, Chr. Koldsvej/Grundtvigsvej blev godkendt af Byrådet den 19. december 2018. Landsbyggefonden har efterfølgende godkendt en forhøjelse af de støttede lån for projektet med 33.724.000 kr., som Skanderborg Kommune skal stille garanti for. Da de ustøttede lån samtidigt falder, er den samlede finansiering af byggeriet blevet 2.828.825 kr. billigere.

I denne sag anmodes Byrådet om at godkende at stille garanti for tillægslånet, samt give tilsagn om rykning af kommunens pantebrev for det nye lån.

Sagsfremstilling

I perioden fra 2012 til 2018 forberedte og gennemførte Skanderborg Andelsboligforening en renovering af Chr. Koldsvej/Grundtvigsvej. Renoveringen er gennemført med støtte fra Landsbyggefonden - en støtte, der gives som ydelsesstøtte til en del af de lån, der er optaget i forbindelse med renoveringsprojektet. Jo større en del af lånefinansieringen, der kan ske via disse 'støttede lån', jo billigere bliver det for boligforeningen og beboerne at gennemføre renoveringen. Den nævnte støtte fra Landsbyggefonden forudsætter, at Skanderborg Kommune stiller garanti for de lån, der støttes af fonden.

Anlægsbudgettet (skema A) for den nævnte renovering blev godkendt af Byrådet i november 2012, og anlægsmidlerne blev frigivet (skema B) i juni 2016. Herefter blev renoveringen gennemført, og anlægsregnskabet (skema C) blev endelig godkendt af Byrådet den 19. december 2018, hvor det samtidig blev godkendt, at Skanderborg Kommune stiller garanti for støttede lån på i alt 299.476.000 kr. Kommunal garanti stilles med hjemmel i almenboligloven kun for de støttede lån i projektet.

Efterfølgende har Landsbyggefonden den 30. oktober 2019 godkendt anlægsregnskabet. Fonden godkendte i den forbindelse en forhøjelse af de støttede lån med 33.723.523 kr. Dermed udgør de støttede lån nu i alt 333.199.523 kr. Og da de ustøttede lån - det vil sige de lån, hvor boligforeningen selv står for at finansiere ydelser m.v. - dermed er faldet tilsvarende, er den samlede finansiering blevet 2.828.825 kr. billigere for boligforeningen. Projektets samlede anskaffelsessum er herefter 383.614.175 kr.

Forhøjelsen af de støttede lån medfører, at Skanderborg Kommunes garanti skal forhøjes tilsvarende. Derfor indstilles det her, at Byrådet godkender en garanti på et tillægslån på de 33.724.000 kr.

Skanderborg Kommune anmodes endvidere om at give tilsagn om rykning af kommunens pantebrev på oprindeligt 1.200.000 kr. for det nye lån (der blev oprindeligt givet tilsagn om rykning for lånet på 299.476.000 kr.).

Økonomi

Skanderborg Kommune anmodes om at meddele en garanti for et tillægslån på de 33.724.000 kr. vedrørende de lån til projektet, hvor der er givet ydelsesstøtte af Landsbyggefonden.

Kommunen anmodes endvidere om at give tilsagn om rykning af kommunens pantebrev på oprindeligt 1.200.000 kr. for det nye lån.

Lovgrundlag

Almenboliglovens § 91, stk. 6 og 7: Garanti for Landsbyggefondens støttede renoveringslån.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 10. december 2024, punkt 120:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at der stilles garanti for det supplerende støttede realkreditlån på 33.724.000 kr.
- at Skanderborg Kommune giver tilsagn om rykning af kommunens pantebrev på oprindeligt 1.200.000 kr. for det nye lån.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Overfinansiering helhedsplan afd 17

Fraværende Anne Heeager

Punkt 18: Årsplanlægning for 2025 for Økonomi- og Erhvervsudvalget

00.01.00-A00-88-24

Resumé

Med denne sag fremlægges et udkast til årsplan for Økonomi- og Erhvervsudvalget med henblik på drøftelse og godkendelse som en dynamisk plan.

Sagsfremstilling

Der lægges med denne sag op til, at Økonomi- og Erhvervsudvalget fastlægger en (dynamisk) plan for udvalgets arbejde i 2025. Forslag til årsplan er vedlagt som bilag.

Årsplanen har til formål at tilgodese de politiske ønsker med hensyn til temaer og sager, der skal behandles i udvalget. Økonomi- og Erhvervsudvalgets arbejdsområde fremgår af §§ 12-16 i styrelsesvedtægten. §§ 12-15 i styrelsesvedtægten beskriver Økonomi- og Erhvervsudvalgets opgaver vedrørende kommunens økonomiske forvaltning, planforhold samt løn- og personaleforhold for kommunens ansatte - herunder blandt andet:

- Tilsyn med forvaltning af de økonomiske midler, med overholdelse af meddelte bevillinger og rådighedsbeløb samt regnskabsføring
- Forvaltning af lån, leasing m.v.
- Samordning af kommunens planlægning
- Tilsyn med løn- og personaleforhold
- Forsikring af kommunens værdier
- Samordning af kommunens indkøb
- Overordnede anvendelsesformål for kommunale ejendomme.

Derefter følger i styrelsesvedtægtens § 16 en opstilling af de politikområder, hvor Økonomi- og Erhvervsudvalget på vegne af Byrådet varetager den politikformulerende og politikkontrollerende funktion:

1. Demokrati

- Overordnede principper for ledelse og styring af Skanderborg Kommune
- Kommissioner, råd og nævn
- Vederlag til byrådsmedlemmer m.v.

2. Personale

- Løn- og personaleforhold
- Arbejds miljø
- MED-aftale.

3. Økonomi

- Budget og regnskab
- Regelsæt for økonomisk decentralisering og standarder for aftale- og kontraktstyring
- Indkøb og udbud
- Forsikringer
- Lån og leasingaftaler.

5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplanlægning

- Byrådets Udviklingspolitik (planstrategi)
- Kommuneplan.

11. Erhverv, turisme, regionalt og internationalt samarbejde

- Samarbejde med ErhvervSkanderborg om erhvervsservice til virksomheder, herunder også inden for turisme og detailhandel
- Tiltrækning af arbejdskraft
- Samarbejde med Region Midtjylland/Business Region Aarhus/Erhvervshus Midtjylland m.fl. om regional udvikling
- Samarbejde med Bruxelleskontoret om EU-programmer, støtteordninger m.v.

18. Administration

- Skanderborg Kommunes administrative organisering
- Digitalisering
- Kommunikation
- Tilsyn med støttet boligbyggeri og samarbejde med almene boligselskaber
- Veteranindsats
- Arkivering.

19. Kommunale ejendomme

- Køb, salg, leje og pantsætning af fast ejendom
- Kommunale bygninger – anlæg
- Kommunale bygninger/arealer – vedligeholdelse
- Kommunale bygninger – energibesparende foranstaltninger.

21. Beredskab

- Beredskabsplanlægning.

Som en del af udvalgets drøftelse af årsplanen, drøftes udvalgets ønsker vedrørende:

- Evt. studietur/studiebesøg
- Evt. dialogmøder - ud fra de emner, der prioriteres i 2025
- Evt. fællesmøder med fagudvalg - ud fra de emner, der prioriteres i 2025.

Spor og forandringer i Budget 2025

Byrådet har med vedtagelsen af budgetforliget for 2025-28 vedtaget en række spor og forandringer, og en del af disse hører under Økonomi- og Erhvervsudvalgets område, jf. vedlagte liste. De indgår dermed i Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikformulerende og politikkontrollerende arbejde. Økonomi- og Erhvervsudvalget bedes tage stilling til, hvilke forandringer, der ønskes dagsordenssat særskilt, og hvilke der alene skal følges op på som led i budgetopfølgningerne.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 15. januar 2025, punkt 9:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at udkast til årsplan 2025 for Økonomi- og Erhvervsudvalget 2025 drøftes
- at udkast til årsplan 2025 for Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendes som en dynamisk plan.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede årsplanen for 2025.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at godkende årsplan 2025 for Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Udkast til dynamisk årsplan 2025 Økonomi- og Erhvervsudvalget 1

Oversigt over forandringer 2025 under ØE's område

Fraværende Anne Heeager

Punkt 19: Politikontrol på veteranpolitikken

00.01.00-G00-4-21

Resumé

I denne politikkontrol orienteres om veterankoordinatorfunktionen og status på udmøntningen af de tre strategispor i veteranpolitikken fra juni 2016, herunder om indsatser og tiltag, som er forankret i veteranpolitikken.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i juni 2016 kommunens veteranpolitik, som viser vejen for kommunens politiske opbakning, medansvar og proaktive ageren for at anerkende veteraner og pårørende. Visionen er, at veteraner og pårørende, der har brug for støtte - som følge af en udsendelse - skal have den hjælp, der er behov for i hvert enkelt tilfælde, uanset hvornår eller hvordan behovet opstår.

Veteranpolitikken går på tværs af beskæftigelsesområdet, børne- og ungeområdet samt ældre- og handicapområdet. Politikkontrollen forholder sig indledningsvist til veterankoordinatorfunktionen og derefter de tre strategispor i veteranpolitikken.

Veteranindsatsen løftes af et team af medarbejdere, bestående af veterankoordinatoren, Det Opsøgende Team, og Casper Johnny Poulsen (frivillig og selv veteran, der driver veterancaféen) samt ad hoc inddragelse af psykiatrisprobyggeren.

Veterankoordinatorfunktionen

Ifølge Veterancentrets registrering har 66 af landets 98 kommuner udpeget en veterankoordinator, som hvis veteranen eller de pårørende ønsker det, koordinerer indsatserne på tværs af kommunens forskellige forvaltninger, skaber overblik over kommunens forskellige tilbud, samt orienterer veteraner og deres pårørende. Skanderborg Kommune er en af de kommuner, der har udpeget en veterankoordinator.

Som en del af budgetaftalen for Budget 2022-2025 blev det besluttet, at der skal være en veterankoordinatorfunktion i Skanderborg Kommune. Ud fra ønsket om at give hjemvendte udsendte (soldater, sundhedspersonale m.v.) en bedre støtte blev der afsat 100.000 kr. årligt til at understøtte den eksisterende veteranindsats i Skanderborg Kommune. Støtten gives til, at indsatser for både den hjemvendte og dennes familie koordineres, således at kontakten til kommunen opleves sammenhængende. Kontaktpersonens oplysninger er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Siden 1. januar 2022 har veterankoordinatorfunktionen været forankret i Arbejdsmarked og Social. Personlig jobformidler Johnny Tuborgh fungerer som veterankoordinator.

Med budgetaftalen for Budget 2025-2028 blev der afsat yderligere 200.000 kr. årligt til styrkelse af veterankoordinatorfunktionen. Funktionen styrkes med henblik på, at der i samarbejde med foreninger og veteraner i kommunen kan afholdes flere arrangementer forbeholdt veteraner, f.eks. Safe Zone-arrangementer.

Veterankoordinatoren i Skanderborg Kommune står til rådighed for veteraner, tidligere udsendte og pårørende. Veterankoordinatoren giver råd og vejledning til veteranen, den tidligere udsendte eller pårørende, eller vil sørge for at vedkommende bliver hjulpet videre til den rette kontakt, enten i kommunen eller ved eksterne aktører, f.eks. Veterancentret.

Veterankoordinatoren har prioriteret at deltage i de månedlige ERFA-møder og diverse andre arrangementer afholdt af Veterancentret og Forsvaret for at skabe og sikre et godt netværk blandt de andre kommuners veterankoordinatorer, Veterancentret og Forsvaret. Veterankoordinatorerne bruger hinanden til sparring, da de kan have forskellige baggrunde og kompetencer.

Viden om veterankoordinatorfunktionen og veterankoordinatorens kontaktoplysninger er ikke kun tilgængelige på hjemmesiden, men formidles også bredt ud via kommunens biblioteker og infoskærme.

I 2024 har bl.a. følgende punkter fyldt i veterankoordinatorens arbejde

- Samarbejde med politi, Det Opsøgende Team, Veterancentret, Sundhed, Omsorg og Handicap og Rusmiddelcenteret
- Samarbejde om veteraner på opholdssteder
- Afvikling af aftenmøde på Fælleden for veteraner og pårørende
- Understøttelse af sagsbehandlere, der arbejder med veteraner

- Dialog med DGI om samarbejde omkring Safe Zone-tilbud
- Samarbejdet med Casper Johnny Poulsen om veterancaféen, ultraløb-event og Safe Zone-træning
- Foredrag om træning og kost for veteraner og pårørende
- Dialog med diverse foreninger om samarbejde, f.eks. Lions Club og Ry Roklub
- Månedlige ERFA-møder med andre veterankoordinatorer i Midt- og Østjylland
- Diverse arrangementer/undervisning med Folk og Sikkerhed, Veterancentret, Regionalt Veteranforum Midtjylland og Forsvaret.

Veteranpolitikken

Veterankoordinatoren understøtter udmøntningen af Skanderborg Kommunes Veteranpolitik, som består af tre strategispor:

1. Anerkendelse
2. Støtte til veteraner og pårørende
3. Udvikling af indsatser og samarbejde.

Nedenfor gives en status på udmøntningen af de tre strategispor i politikken. Veteranpolitikken er vedlagt som bilag.

Strategispor 1 - Anerkendelse

Udmøntningen af strategispor om anerkendelse sker både ved særlig markering og i hverdagen.

Officielt markeres anerkendelsen på Flagdagen den 5. september, hvor Byrådet er vært for et årligt tilbagevendende arrangement for udsendte bosiddende i Skanderborg Kommune og deres pårørende.

Anerkendelsen sker også i hverdagen, hvor vi er opmærksomme på at få afdækket de særlige kompetencer og kvalifikationer, som veteranerne har opnået gennem deres militære karriere og i forbindelse med overgangen til civile jobs. Endvidere er vi opmærksomme på at afdække de udsendtes og deres pårørendes behov for hjælp og koordinering af indsatser, herunder at spotte udfordringer og symptomer på PTSD.

Strategispor 2 - Støtte til veteraner og pårørende

Som et led i at realisere veteranpolitikken indgik Skanderborg Kommune en samarbejdsaftale med Veterancentret pr. 18. marts 2019. Samarbejdsaftalen understøtter, at vi anvender Veterancentrets rådgivning og tilbud efter behov. Samarbejdet er fortsat velfungerende, og kan aktiveres så snart behovet for støtte opstår.

I tilfælde af at behovet opstår, indgår støtten samtidig i normalindsatsen. Vi ved, hvornår vi skal henvise til Veterancentrets specialister på området for dem, der ikke kan indgå i vores normalindsats. Vi har endvidere et godt kendskab til mulighederne ved Veteranhjemmet i Aarhus.

Som led i at støtte veteraner og pårørende har der siden 2016 været afholdt årlige undervisningsseancer, hvor repræsentanter fra Veterancentret har formidlet viden og klædt medarbejdere i kommunen på til at få en særlig forståelse for veteranernes virkelighed, og at kunne varetage indsatsen.

Strategispor 3 - Udvikling af indsatser og samarbejde

Veterankoordinatoren indgik i 2023 et samarbejde med Casper Johnny Poulsen, der ejer og driver CP FysioTreatment. Casper Johnny Poulsen er selv veteran og brænder for området. Han afholder bl.a. en veterancafé, som Skanderborg Kommune støtter økonomisk og tilbyder træning til veteraner.

Samarbejdsaftalen med Casper Johnny Poulsen er netop blevet fornyet, og løber nu frem til 31. oktober 2025. Skanderborg Kommune medfinansierer den ugentlige veterancafé med et tilskud på 175 kr. pr. arrangement. Det er desuden skrevet ind i aftalen, at der er mulighed for at søge tilskud til øvrige arrangementer for veteraner, når sådanne afholdes.

Veterankoordinatoren fortsætter i 2025 med at være opsøgende og undersøgende på, om kommunens veteraner, de tidligere udsendte og/eller de pårørende oplever et behov for yderligere indsatser.

Skanderborg Kommune har desuden støttet de årlige ultraløbsevents, ved at stille lokaler gratis til rådighed for arrangørerne.

Veterankoordinator Johnny Tuborgh samt veteran og frivillig i veteranindsatsen Casper Johnny Poulsen deltager under behandlingen af punktet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Arbejdsmarked og Social indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at det drøftes, om orienteringen giver anledning til ændringer i politikker eller standarder.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Anne Heeager

Bilag

Veteranpolitik Skanderborg Kommune 2016

Fraværende Anne Heeager

Punkt 20: Lukket: Retssag

09.35.00-K08-6-23

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktionen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende Anne Heeager

Punkt 21: Meddelelser

00.01.00-G00-1-25

Beslutning

Der blev givet meddelelse om følgende:

- Energinet; projekt Aarhus-Aabenraa
- Tidsplan for aktuel lokalplanlægning
- Ny lovgivning med betydning for det aktuelle udviklingsprojekt for Adelgade i Skanderborg
- Status for udviklingen i Ry Øst.

Fraværende:

Anne Heeager

Fraværende Anne Heeager

Punkt 22: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-G00-1-25

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Beslutningsprotokollen blev underskrevet.

Fraværende:

Anne Heeager

Fraværende Anne Heeager